Seria de autor

FICTION CONNECTION

Loveşte-ţi inima!

AMÉLIE NOTHOMB

Trei

AMÉLIE NOTHOMB

LOVEȘTE-ȚI INIMA

Traducere din franceză de Claudiu Constantinescu
Titlul original: *Frappe-toi le coeur,* 2017

Editura Trei, 2018

Versiune ebook: v1.0, noiembrie 2022

Lui Marie îi plăcea numele ei. Nu i se părea deloc banal, ba chiar o umplea de emoție. Când spunea că se numește Marie, efectul era imediat. „Marie”, repetau ceilalți, fermecați.

Succesul ei nu stătea însă doar în nume. Știa că este drăguță. Înaltă și bine făcută, cu chipul luminat de părul blond, atrăgea întotdeauna atenția. La Paris ar fi trecut neobservată, numai că ea locuia într-un oraș aflat destul de departe de capitală pentru a nu fi socotit o suburbie a acesteia. Acolo trăise dintotdeauna, toată lumea o cunoștea.

Marie avea nouăsprezece ani, venise vremea ei. O aștepta o viață formidabilă, simțea lucrul ăsta. Făcea o școală de secretare, ceea ce nu prevestea absolut nimic – trebuia să facă și ea o școală. Era în 1971. „Faceți loc tinerilor”, se auzea de peste tot.

Se întâlnea cu oameni de vârsta ei la seratele din oraș, nu rata niciuna. Pentru cine cunoștea suficientă lume, exista câte o petrecere aproape în fiecare seară. După o copilărie liniștită și o adolescență plicticoasă, începea în sfârșit viața. „De-acum, eu sunt cea care contează, e treaba mea ce fac, nu a părinților, nici a soră-mii.” Sora ei mai mare se măritase vara trecută cu un băiat cumsecade, era deja mămică, iar Marie o felicitase zicându-și în sinea ei: „Gata cu distracția, babeto!”

I se părea nemaipomenit de excitant să atragă privirile – iar celelalte fete să fie geloase –, să danseze toată noaptea, să se întoarcă acasă când se crăpa de ziuă, să întârzie la ore. „Iar ți-ai făcut de cap, Marie”, îi zicea de fiecare dată profesorul, cu falsă severitate. Urâtaniile care ajungeau mereu la timp se uitau la ea cu furie. Iar Marie izbucnea senină în râs.

Dacă cineva i-ar fi spus că a te număra printre tinerii sclipitori ai unui oraș de provincie nu anunța nimic extraordinar, nu l-ar fi crezut. Ea nu presimțea ceva anume, doar știa că va fi ceva

imens. Când se trezea dimineața, simțea în inima ei o chemare uriașă și se lăsa purtată de acel entuziasm. Ziua cea nouă promitea evenimente a căror natură îi era necunoscută. Adora senzația aceea de iminență.

Când fetele de la curs discutau despre viitorul lor, Marie pufnea în sinea ei: căsătorie, copii, casă – cum de puteau ele să se mulțumească doar cu așa ceva? Ce prostie să-ți pui speranțele în cuvinte, și încă în cuvinte atât de meschine! Marie nu dădea nume așteptărilor sale, le savura nemărginirea.

La petreceri, îi plăcea ca băieții să roiască în jurul ei. Ea avea grijă să nu-și arate preferința pentru niciunul anume – lasă-i să pălească toți de spaima că nu vor fi aleși. Ce desfătare să fii de o sută de ori adulmecată, de o mie de ori devorată din priviri, dar niciodată golită de nectar!

Și mai era o plăcere, mult mai puternică: să stârnească gelozia celorlalte. Când le vedea pe fete uitându-se la ea cu invidia aia crâncenă, Marie era atât de satisfăcută de supliciul lor, încât aproape că i se usca gura. Dincolo de această voluptate, ceea ce spuneau privirile acelea amare ațintite asupra ei era că povestea care se derula era a ei, că despre ea era vorba și că celelalte sufereau văzându-se niște simple figurante, poftite la festin doar pentru a culege firimiturile, invitate să ia parte la acea dramă doar pentru a fi răpuse de un glonț rătăcit, adică de un foc care nu lor le era destinat.

Destinul nu era interesat decât de Marie, iar această excludere a terților îi aducea suprema jubilație. Dacă cineva ar fi încercat să-i explice că reversul geloziei însemna tot gelozie și că nu exista un sentiment mai urât, ea ar fi ridicat din umeri. Iar câtă vreme dansa în centrul petrecerii, drăgălășenia surâsului ei putea înșela pe oricine.

Pe cel mai frumos băiat din oraș îl chema Olivier. Zvelt, brunet ca un meridional, era fiul farmacistului și se pregătea să practice aceeași meserie. Drăguț, simpatic, amabil, era plăcut de

toți și de toate. Acest ultim detaliu nu-i scăpase lui Marie. A fost de ajuns ca ea să apară și totul s-a rezolvat: Olivier s-a îndrăgostit nebunește de ea. Marie savura faptul că acest lucru era atât de vizibil. În privirea fetelor, invidia neagră lăsa loc urii, iar satisfacția pe care o simțea în fața unei astfel de contemplări o făcea să se-nfioare.

Olivier a înțeles greșit natura acestui fior și a crezut că este iubit. Răvășit, s-a aventurat s-o sărute. Marie nu a întors capul într-o parte, s-a mulțumit să tragă cu ochiul în jur ca să verifice repulsia pe care o stârnea. Pentru ea, sărutul a coincis cu mușcătura suverană a demonului său, și a gemut.

Restul s-a derulat potrivit unei mecanici vechi de o sută de mii de ani. Marie, care se temea să nu sufere, s-a mirat de cât de anemică era chestia pe care o simțea, exceptând momentul când toată lumea i-a văzut plecând împreună. I-a plăcut ca, preț de o noapte, să fie întruchiparea celei mai înalte speranțe feminine.

Năuc de fericire, Olivier nu-și ascundea iubirea. Marie, de-acum primadonă, strălucea. „Ce pereche frumoasă! Ce bine le stă împreună!” ziceau oamenii. Ea era atât de fericită, încât se credea îndrăgostită. Zâmbetul părinților o încânta mai puțin decât cutele de amărăciune din colțul gurii fetelor de vârsta ei. Ce se mai distra să joace rolul principal în acest film de succes!

După șase săptămâni, s-a trezit la realitate. A dat fuga la doctor, iar acesta i-a confirmat lucrul de care se temea. Îngrozită, i-a dat vestea lui Olivier, care a luat-o imediat în brațe.

— Draga mea, e minunat! Hai să ne căsătorim!

Ea a început să plângă în hohote.

— Nu vrei?

— Ba da, a zise ea printre lacrimi. Dar aș fi vrut să fie altfel.

— Ce importanță are? îi spuse el, strângând-o plin de bucurie în brațe. Când doi oameni se iubesc așa cum ne iubim noi, copiii apar foarte repede, oricum. De ce să mai așteptăm?

— Aș fi vrut ca lumea să nu bănuiască nimic.

Olivier a crezut că e vorba de pudoare și s-a înduioșat:

— Nimeni n-o să bănuiască nimic. Doar au văzut cu toții cât de tare ne iubim. Ne căsătorim peste două săptămâni. O să ai aceeași talie de fetișcană.

Rămasă fără argumente, Marie nu a mai zis nimic. Dar, după calculele ei, în cincisprezece zile nu se putea pregăti petrecerea răsunătoare pe care și-o dorea.

Olivier i-a pus pe părinți în fața faptului împlinit. Nu le-a ascuns motivul unei asemenea grabe, iar acesta a stârnit entuziasmul ambelor mame și ambilor tați:

— Se vede treaba că n-ați pierdut vremea, copii! Bravo, e foarte bine să faci un copil cât ești tânăr!

„Ce peltea!” își zicea în sinea ei Marie, care mima mândria în speranța că le va părea fericită celorlalți.

Nunta a fost atât de reușită pe cât pot fi nunțile pregătite în mare grabă. Olivier era fericit.

— Îți mulțumesc, iubito. Întotdeauna mi-a fost groază de banchetele alea care țin ore în șir și unde sunt invitați tot felul de unchi și mătuși pe care nu i-ai văzut niciodată. Mulțumită ție, avem într-adevăr o căsătorie din dragoste, o petrecere simplă, alături de cei care chiar ne sunt apropiați, îi spuse el în timp ce dansau.

În fotografii au apărut un tânăr nebun de bucurie și o tânără zâmbind forțat.

Oamenii prezenți la petrecere îi îndrăgeau pe junii însurăței. Din motivul ăsta, degeaba trăgea cu ochiul Marie la figurile celorlalți, n-a văzut pe chipul nimănui acea invidie care i-ar fi îngăduit să

creadă că tocmai trăia cea mai frumoasă zi din viața ei. Lui Marie i-ar fi plăcut, bineînțeles, o petrecere grandioasă, plină de gură-cască geloși, de terți clevetitori, de urâciuni blazate uitându-se lung la o rochie de mireasă care să nu fie tâmpita de rochie a mamei.

„Îți dai seama, la vârsta ta eram la fel de subțire ca tine!” se extaziase aceasta din urmă constatând că modelul acela de la finele celui de-al Doilea Război Mondial îi venea atât de bine fiicei sale.

Marie urâse din rărunchi acel comentariu.

Tânărul cuplu s-a instalat într-o căsuță drăguță din oraș, nu departe de farmacie. Soției i-ar fi plăcut foarte tare să-și aleagă mobila, numai că, încă din a doua lună de sarcină, o oboseală fără seamăn a pus stăpânire pe ea. Doctorul a asigurat-o că acest fenomen era frecvent, mai ales în cazul femeilor care nășteau pentru prima oară. Mai puțin normal a fost faptul că acea stare de epuizare a ținut până în luna a noua.

Marie nu se trezea decât ca să mănânce, fiindcă îi era o foame nebună.

— Nu mă mai duc la ore, mă enervează, i-a zis ea soțului între două îmbucături.

— Oricum, ești mult prea inteligentă ca să fii secretară, i-a spus el.

Marie rămase cu gura căscată. Niciodată nu-i trecuse prin cap să se facă secretară. Pentru ea, ori o școală de secretare, ori una de agronomie, era fix totuna. Și-apoi, ce voia să spună Olivier cu „inteligentă”? Refuză să aprofundeze subiectul și se culcă la loc.

Puterea asta de a dormi oricât avea în ea ceva amețitor. Marie se urca în pat și simțea prăpastia somnului deschizându-se sub ea, se lăsa să cadă și nici nu mai avea timp să se gândească, dispărea cât ai clipi. Dacă n-ar fi fost foamea aia, nu s-ar fi trezit niciodată.

Din a zecea săptămână a început să aibă poftă de ouă. Când Olivier era la farmacie, îl suna:

— Fă-mi niște ouă cleioase. Le ții pe foc exact șapte minute, nici mai mult, nici mai puțin.

Tânărul soț lăsa totul și dădea fuga acasă să-i fiarbă ouăle. Ele nu puteau fi pregătite din timp, fiindcă ouăle cleioase ajung să se întărească prea mult dacă nu sunt mâncate pe loc. Le decojea cu mare grijă și i le aducea lui Marie la pat, pe o tavă. Tânăra soție le devora cu o plăcere care-ți dădea fiori, mai puțin atunci când, din nebăgare de seamă, el le fierbea șapte minute și jumătate – iar

ea le dădea deoparte, zicând că o îneacă – sau șase minute și jumătate – iar ea închidea ochii, gemând că i se face greață.

— Dacă mai vrei, poți să mă scoli și la miezul nopții, nu-ți face probleme, îi zicea Olivier.

O precizare inutilă: ea nu-și făcea nicio problemă. După ce înfuleca ouăle, se culca la loc și adormea. Nu trebuia să fii mare specialist ca să diagnostichezi un caz de evadare în somn, și totuși nimeni dintre cei apropiați nu și-a dat seama despre ce era vorba. În rarisimele momente în care Marie era trează și gândea, își spunea în sinea ei: „Sunt gravidă, am nouăsprezece ani și tinerețea mea deja s-a terminat.”

Atunci prăpastia somnului se căsca din nou, iar ea, ușurată, se lăsa să cadă în gol.

Când își devora ouăle, Olivier o privea înduioșat și o întreba uneori dacă bebelușul o lovea cu picioarele. Ea îi zicea că nu. Copilul era foarte discret.

— Mă gândesc întruna la el, zicea tânărul soț.

— Și eu.

Marie mințea. Vreme de nouă luni nu s-a gândit nicio clipă la copil. Și pe bună dreptate, căci dacă s-ar fi gândit la el, l-ar fi detestat. O precauție instinctivă a făcut-o să-și trăiască sarcina ca pe o lungă absență.

— Ce crezi, e fată sau băiat? o întreba el uneori.

Ea ridica din umeri. Dacă el îi propunea un nume, ea îl refuza. Olivier îi respecta decizia. Adevărul era că și dacă ea încerca să se concentreze asupra copilului, totul nu dura nici măcar o secundă. Copilul îi rămânea complet străin.

A trăit nașterea ca pe o revenire bruscă și dezagreabilă la realitate. Când a auzit orăcăielile noului-născut, a fost stupefiată: ia te uită, în tot acest timp fusese cineva înlăuntrul ei.

— E fetiță, doamnă, o anunță moașa.

Marie nu simțea nimic, nici dezamăgire, nici bucurie. Ar fi vrut să-i spună cineva ce trebuia să simtă. Era obosită. Copilul i-a fost așezat pe pântec. Se uită la el, întrebându-se ce reacție se aștepta de la ea. În acel moment, lui Olivier i se dădu voie să li se alăture. Pe chipul lui se citeau toate sentimentele pe care ar fi trebuit să le încerce și ea. Emoționat peste măsură, își sărută soția și o felicită, apoi, cu lacrimi în ochi, luă copilul în brațe și strigă:

— Ești cea mai frumoasă fată pe care am văzut-o în viața mea!

Inima lui Marie îngheță. Olivier întoarse copilul cu fața spre ea.

— Ia uite, scumpo, ce capodoperă ai făcut!

Marie își adună toate puterile pentru a-și privi creatura. Era un bebeluș tuciuriu, cu un păr negru, lung cam de un centimetru. Nici urmă de pete de roșeață, atât de frecvente la nou-născuți.

— Seamănă leit cu tine, zise ea. Ar trebui să-i spunem Olivia.

— Nu! E frumoasă ca o zeiță. O să-i punem numele Diane, hotărî tânărul tată.

Marie acceptă alegerea soțului ei, dar inima îi îngheță și mai tare. Olivier îi puse copilul în brațe. Ea se uită la bebeluș și își zise în sinea ei: „De-acum nu mai e treaba mea. E a ta.”

Era în ziua de 15 ianuarie 1972. Marie avea douăzeci de ani.

Micuța familie s-a întors acasă. Dimineața, Olivier îi dădea lui Diane un biberon cu lapte, apoi se ducea la farmacie. De îndată ce Marie rămânea singură cu fiica sa, simțea un disconfort pe care nu-l putea pricepe. Încerca să se uite la micuță cât mai puțin cu putință. Schimbatul scutecelor nu era o problemă. Ceea ce o deranja era fața copilului. Când îi dădea să sugă din biberon, se uita în altă parte.

A primit nenumărate vizite, mai ales la început. Prietene de tot felul treceau s-o vadă pe Diane. De fiecare dată, acestea începeau să strige: „Vai, ce frumusețe! Nu pot să cred, ce copil frumos!” Marie încerca să-și ascundă durerea pe care o simțea în acele momente. Ce a rănit-o cel mai mult a fost iubirea fulgerătoare cu care părinții ei au înconjurat-o pe nepoțica lor.

— Ai reușit să faci o copilă mai frumoasă și decât tine! a zis bunicul.

Nevasta acestuia își văzu atunci fiica mușcându-și buzele. Se abținu s-o complimenteze și ea, dar Marie observă privirea adoratoare cu care mama ei se uita la Diane și suferi.

Abia aștepta să se încheie acele vizite. Când musafirii plecau, o punea pe micuță în leagăn, ca să n-o mai vadă. Apoi se întindea pe pat și contempla îndelung tavanul, zicându-și în sinea ei: „S-a terminat. Am doar douăzeci de ani și totul s-a terminat. Cum poate fi tinerețea așa de scurtă? Povestea mea n-a ținut decât șase luni.” Gândurile astea i se învârteau în cap ca o morișcă. Măcar de-ar fi putut dormi, ca în timpul sarcinii! Dar nu mai avea timp liber, ca să dea bir cu fugiții, trebuia să înfrunte realitatea – era o expresie pe care o citise undeva și din care nu înțelesese mare lucru, doar că era vorba de ceva insuportabil.

Diane era cuminte totuși. Nu plânsese decât în momentul nașterii. În rest, nici n-o auzeai,

împărțea zâmbete oricui se uita la ea. „Ai tras lozul câștigător”, îi ziceau toți lui Marie.

Spre seară, când Olivier se întorcea de la muncă, își găsea soția și fiica culcate și tăcute, la câțiva metri una de cealaltă. În privința micuței nu-și făcea griji, i se părea ceva normal.

— Sunt foarte obosită, răspundea invariabil Marie întrebărilor lui neliniștite.

— Vrei să angajăm o doică?

Soția refuza, speriată de ideea prezenței unei necunoscute în casa lor.

— Mama ta nu lucrează. I-am putea-o încredința ei pe Diane, propuse într-o zi Olivier.

Marie se supără:

— Zi mai bine că nu mă crezi în stare să mă ocup de fetiță.

În realitate, Marie știa că asta era ceea ce avea să creadă mama ei.

Tânărul tată se ducea apoi să-și ia fiica în brațe și se topea cu totul: ea îi zâmbea, gângurind. Olivier nu mai pridea cu declarațiile de dragoste: „Frumoasa mea, comoara mea, fericirea mea!” Îi acoperea chipul cu sărutări, fără a băga de seamă că Marie devenea livid. Îi dădea lui Diane un biberon cu lapte și o culca la loc.

— Scumpo, ce palidă ești! striga el când o vedea pe nevastă-sa.

— Nu mă țin puterile să pregătesc cina, murmura ea.

— Te invit la restaurant!

— Nu putem ieși, răspundea ea arătând cu bărbia înspre leagănul copilului.

— Vrei să chem o babysitter?

— Mă ocup eu.

Marie avea grijă s-o sune întotdeauna pe doamna Testin, care avea cincizeci și cinci de ani și niște ochelari cu lentilele groase ca fundul de borcan. Abia se abținea să nu izbucnească în râs când își vedea fetița ferindu-și cu drăgălășenie

mutrița din calea respirației urât mirositoare a femeii aceleia care-i vorbea de foarte aproape.

La restaurant, Marie se înviora și își recăpăta un pic din vechea-i semeție. Lucrul care-i pica cel mai bine era invidia din privirea chelneriților. Privilegiat era restaurantul unde chelnerița fusese cu ea în clasă la liceu, întrucât cruzimea comparației o reconforta.

Din păcate, Olivier cel cumsecade îi strica adeseori seara spunându-i cu o voce de îndrăgostit:

— Iubita mea, niciodată nu-ți voi putea mulțumi îndeajuns pentru fiica noastră.

Marie își cobora atunci privirea pentru a-și ascunde ciuda.

Soțul era emoționat de mișcarea aceea, pe care o lua drept modestie.

Cu timpul, a început să se îngrijoreze. Trecuseră mai multe luni, iar tânăra-i soție tot nu se întrema. Unde era acea bucurie de a trăi a fetei cu care se căsătorise? Olivier o asalta cu întrebări la care ea răspundea întotdeauna în doi peri.

— Ai vrea să lucrezi undeva? o întrebă el într-o bună zi.

— Da. Dar nu se poate, fiindcă mi-am întrerupt studiile.

— Ești mult prea inteligentă ca să fii secretară.

— Mi-ai mai zis lucrul ăsta. Și pentru ce anume sunt destul de inteligentă?

— Aș avea nevoie de o contabilă, la farmacie.

— Nu mă pricep deloc la treaba asta.

— Se poate învăța. Sunt sigur că te-ai descurca excelent.

— Și asta mică?

— O să-i explic eu mamei tale că nu poți, în același timp, să înveți contabilitatea și să te și ocupi de un copil.

Olivier merse la soacră-sa și îi ținu un cu totul alt discurs: fiica ei era în plină depresie postpartum și doar perspectiva unui serviciu mai trezea în ea

dorința de a trăi. Așa că o implora să aibă ea grijă de nepoțică. În fiecare seară, el ar veni la ei s-o ia pe Diane.

— Accept bucuroasă, zise bunica.

Când ginerele său plecă, bătrâna nu mai putea de bucurie:

— Binecuvântat fie Olivier!

— N-aș fi crezut vreodată că Marie o să facă o depresie, zise bunicul.

— Ce depresie?! E geloasă la modul maladiv pe fiică-sa. Asta îi otrăvește sufletul.

— De ce-ar fi geloasă pe micuța asta?

— De parcă îți trebuie vreun motiv pentru așa ceva! Noi doi ne-am educat fiicele în spiritul corectitudinii. Nu i-am dat niciodată uneia mai mult decât celeilalte. Brigitte e fata mai mare și e mai puțin drăguță decât sora ei mai mică, deci ea chiar ar fi putut să fie geloasă. Dar n-a fost niciodată, geloasa e Marie. Credeam că problema ei s-a rezolvat: a ajuns cea mai frumoasă femeie din oraș și a avut parte de un mariaj magnific. Dar uite că nu: am văzut-o cu ochii mei că e geloasă pe propria fiică.

— De ce-ar putea fi geloasă pe un bebeluș?

Micuța e încântătoare, atrage atenția celor din jur: asta i-a fost de-ajuns.

— Crezi că o maltratează?

— Nu. Marie nu e nici rea, nici nebună. Dar nu arată niciun strop de tandrețe față de copil. Pentru biata Diane, nu cred că e prea plăcut.

— Cum ai putea să nu iubești așa un îngeraș?

Bunicii o primiră pe nepoțica lor cu atât mai afectuoși cu cât erau conștienți de privațiunile pe care le îndura. Viața de zi cu zi a bebelușului se schimbă radical.

Înainte, existau două momente importante în viața lui Diane: dimineața și seara. Ele coincideau cu apariția tatălui ei care venea s-o ia din leagănul său ca s-o acopere cu pupici, să-i schimbe scutecul, să-i dea biberon, totul stropit din belșug cu vorbe drăgăstoase. Între un mal și celălalt al zilei sau al nopții se întindea infinitul: secole întregi de lumină sau de întuneric în care nu se întâmpla nimic. Uneori, zeița cea indiferentă o înșfăca pentru a o schimba sau a-i da să sugă. Era atât de străină de ea, ca specie, încât reușea s-o atingă fără a avea loc vreun contact și s-o privească fără s-o vadă. Diane căsca ochii larg în speranța că zeița își va da seama de prezența ei, uneori mergea chiar până la a scoate și un gângurit, dar degeaba. Când aceasta o punea la loc în pătuțul ei, tortura speranței înceta în sfârșit. Acolo, cel puțin, Diane știa cu certitudine că nu avea nimic de așteptat. Exceptând, bineînțeles, diminețile și serile, numai că acele momente erau atât de îndepărtate, încât era mai bine să nu se gândească la ele. Așa că își umplea tot acel neant întrebându-se de ce mirosul zeiței îi era atât de familiar, ba mai mult, de ce acel miros încântător îi sfâșia inima.

Brusc, existența ei s-a schimbat. Tatăl o lua cu el într-un coș și o depunea în brațele unei persoane care avea aceeași vârstă ca doamna Testin, doar că, spre deosebire de aceasta, mirosea foarte frumos, iar drăgălelile sale erau nespus de plăcute. Odată cu apariția ei, neantul a dispărut. Când nu o ținea la pieptul ei, o punea în țarc: un spațiu al ei din care o putea vedea pe buni. Buni era o persoană tot atât de activă și de zgomotoasă pe cât de pasivă și de tăcută era zeița. Buni făcea de mâncare ascultând radioul, cu care de multe ori și vorbea. Când buni mânca, o instala pe Diane într-un scaun înalt, oferindu-i de fiecare dată o farfurie cu puțin

din ceea ce gătise: nu era obligată, dar putea să încerce, iar uneori era delicios.

Dar, înainte de toate, buni se uita la ea și îi vorbea. Cu buni nu mai erau decât dimineți sau seri. Ea exista neîncetat, ce chestie! Uneori, se întâmpla chiar ca buni s-o ducă pe-afară, unde trăia niște aventuri extraordinare. Împreună, mergeau la piață să cumpere legume, să aleagă fructe, să exploreze universul. Puterea lui buni de a face lumea interesantă era fără limite.

Seara, tatăl venea să recupereze coșul, cu niște efuziuni încântătoare. O ducea înapoi la zeiță, care continua să nu se uite la ea, dar care se simțea ceva mai bine. Cât timp aceasta îi dădea ultimul biberon și o culca, Diane simțea trupul acela mare clocotind de viață.

Olivier avea dreptate: Marie a făcut o pasiune pentru contabilitate. A urmat niște cursuri intensive de formare, care i-au pus în evidență calitățile: cifrele, care în absolut o plictiseau, au fascinat-o de îndată ce s-au referit la bani. Banii însemnau valoarea aceea genială care stârnea invidia celorlalți: Marie a aflat că deținea mai mulți decât ceilalți locuitori ai orașului în general, iar asta o făcea să jubileze. A înțeles imediat principiul: nu trebuia să arăți că-ți plăceau banii. În felul acesta, aveai parte de ei și mai abitir.

Marie s-a dovedit nu doar o contabilă ideală, ci și o femeie de afaceri pricepută: a înființat, la farmacie, un raion cu produse cosmetice, stindardul acestora fiind chiar ea. Clienții o întrebau care era secretul tenului ei proaspăt și al pielii ei strălucitoare. Ea se ferea să le spună că avea douăzeci și unu de ani, arătându-le în schimb, cu un aer confidențial, o cremă foarte scumpă. Olivier se îndrăgosti și mai tare de soția sa, care soție nu întârzie să rămână din nou însărcinată. De astă dată, n-a mai părut deloc deranjată de acest

lucru. Nu și-a schimbat cu nimic obiceiurile și a muncit în continuare, la fel ca înainte.

Într-o noapte, a avut un coșmar destul de frecvent la femeile însărcinate cu un al doilea copil: a visat că primul său copil murea. S-a trezit în toiul grozăviei și a simțit nevoia să se asigure că fusese vorba doar de un vis. A dat fuga la leagănul fetiței și a luat-o în brațe. Diane se deșteptă din somn simțind o mare minune. Zeița o strângea la pieptul său, repetând întruna: „Trăiești, trăiești!” Și o acoperea cu sărutări. Diane deschise larg ochii, să vadă ceea ce întunericul o lăsa să distingă: zeița era schimbată la față, radiind de duioșie și de ușurare. Atunci se lăsă invadată de incredibila tulburare a acelei îmbrățișări. Întreaga sa ființă era cuprinsă de cea mai amplă plăcere cu putință. Mirosul zeiței îi cuprinse toate simțurile, Diane scăldându-se în acel parfum de o suavitate inefabilă și cunoscând beția cea mai puternică din univers: dragostea. Zeița era, prin urmare, mama sa, întrucât o iubea.

— Somn ușor, fetița mea, zise în cele din urmă Marie, punând copilul la loc în leagăn.

S-a dus apoi să se bage și ea în pat.

Diane n-a mai putut să adoarmă. Revelația dragostei o făcea în continuare să aibă frisoane. Sigur, în brațele tatălui său, ale lui buni sau ale lui bunu, simțise deja că era iubită și că iubea. Dar ceea ce trăise în brațele mamei sale era de cu totul altă natură: era ceva magic. Era o forță care te lua pe sus, care îți pătrundea până în oase, care te topea de fericire. Venea cumva din mirosul mamei sale, care întrecea până și cele mai îmbătătoare miresme. Ținea cumva și de vocea mamei sale, care, în noaptea aceea, când îi vorbise, suna precum cea mai încântătoare muzică din câte auzise. Iar la asta se adăugau pielea catifelată și părul moale ale mamei sale, care transformaseră

acea strângere la piept într-o lungă îmbrățișare mătăsoasă.

Faptul că n-a mai adormit la loc a avut importanța lui: pentru ea, era singura modalitate de a se asigura că nu visase. Diane observase posibilitatea de a trăi în timpul somnului tot felul de lucruri ciudate. Era nevoie de un oarecare timp de conștiență pentru a se convinge de irealitatea lor. În cazul de față, constata exact opusul: cu cât rămânea mai mult trează, cu atât se îndoia mai puțin de adevărul celor întâmplate.

Prin urmare, acesta era rostul, aceasta era rațiunea de a fi a oricărei vieți: de-asta ești aici, de-asta înduri atâtea încercări, de-asta te chinui să respiri în continuare, de-asta accepți atâtea lucruri insipide – ca să cunoști iubirea. Diane se întrebă dacă mai existau și alte surse în afara zeiței care puteau stârni iubirea. I se păru că nu: de câte ori nu-l văzuse și pe tatăl său cuibărindu-se în brațele mamei ei cu o figură ciudat de fericită?

Un mister suplimentar o făcu să cadă pe gânduri: când o strânsese în brațe zeița, simțise bătând în ea inima acesteia și știuse că propria-i inimă pulsa în pieptul acela mare – dar mai auzise și o altă inimă în interiorul mamei sale, ceva mai jos. Să fi avut asta vreo legătură cu rotunjimea neobișnuită a pântecului acelei făpturi preaiubite? Și de ce chestia asta o făcea să se întoarcă la niște amintiri tulburi, la nostalgia unei intimități trăite parcă într-o altă lume?

Diane reuși să nu mai adoarmă și aștepă dimineața cu o nerăbdare plină de însuflețire. Când tatăl său veni s-o ia din leagăn pentru ritualul trezirii, ea întoarse fața spre mama ei ca să vadă dacă schimbarea persista. Aceasta nu se uită la ea și nu-i adresă niciun cuvânt: era o zi ca toate celelalte. Iar Diane știu că mama sa uitase ce se întâmplase peste noapte. Și chiar dacă avea să-și amintească, o să creadă că fusese un vis.

Copilului i se strânse inima de durere. Dar în interiorul său, ceva puternic și limpede șoptea: „Eu îmi amintesc, eu știu că n-a fost un vis, eu știu că zeița e mama mea și știu că mă iubește cum o iubesc și eu, iar iubirea aceasta există cu adevărat.”

Într-o dimineață, s-a întâmplat ca Marie să fie cea care a dus-o pe micuță la bunici. În scurtul răstimp cât a stat în brațele ei, Diane a încercat să regăsească parfumul și delicatețea iubitei sale, care nici vorbă să-și fi dat seama de ceva. Tatăl lui Marie le deschise ușa, văzând privirea imploratoare a copilașului și indiferența fiicei sale. O strânse pe micuță la pieptul lui și o drăgăli:

— Bună dimineața, scumpete, frumusețea mea mică…

— E caraghios să-i vorbești așa, zise zeița, glacială, la plecare.

Stupefiat de acea purtare, bunicul înțelese că soția sa avea dreptate. Văzu seriozitatea inteligentă din ochii lui Diane și se hotărî să-i explice:

— Mama ta nu e rea, minunăția mea. E doar geloasă. Așa a fost mereu: asta-i ea, n-ai ce să-i faci. Geloasă, înțelegi tu?

Copilul de doi ani zise că da.

— Ăsta o să fie secretul nostru.

Mai auzise ea oare vreodată cuvântul „geloasă”? În orice caz, avu sentimentul că știa despre ce era vorba. Și o luă ca pe o veste bună: ceea ce o împiedica pe mama ei să-i arate că o iubește era gelozia. O văzuse de atâtea ori pe chipul zeiței: atunci când tatăl ei striga „Diane, drăgălașa mea mică…”, atunci când oamenii admirau pe altcineva decât pe ea, trăsăturile materne se contractau, un amestec de dispreț și furie făcând-o să pară mai puțin frumoasă. Chestia asta ținea o oarecare vreme, timp în care zeița părea că nu poate să respire.

Buni își făcu apariția, oftând:

— Nu cred că a fost o idee bună să-i spui.

— Știam deja, declară copila.

Bunicii se uitară la ea cu gura căscată.

Odată ajunsă din nou acasă, tatăl ei o luă de mână și o duse într-o cameră necunoscută,

mobilată cu un pat nou.

— Asta-i camera ta, draga mea. Mami o să mai facă un bebe, care va dormi în leagănul tău. Tu o să ai acum patul tău, ca oamenii mari. Dar până apare bebele, poți să rămâi cu noi.

— Pot deja să dorm aici? întrebă ea.

— Ți-ar plăcea? Da, sigur că poți.

Diane era încântată să aibă acel loc al ei și își căra acolo jucăriile. Îi auzi la un moment dat pe tatăl său spunându-i mamei ei:

— E perfect, micuța nu e geloasă pe bebeluș.

Se gândi: așa deci, ar fi putut să fie și ea geloasă. Nu era o chestiune rezervată strict zeiței. Asta îi întări convingerea că nu era ceva chiar atât de grav.

Se gândi apoi și la bebelușul cel nou. Oare mama sa va fi geloasă și pe el așa cum era geloasă pe ea?

Într-o zi, când stătea cu bunicii la masă, a sunat telefonul. Buni a scos un chiot, a zis: „Venim numaidecât” și a închis.

— S-a născut fratele tău, anunță ea.

În mașină, Diane își dădu seama că nici măcar nu-și imaginase posibilitatea ca bebelușul să fie băiat. Oare asta avea să schimbe ceva?

Mama ținea în brațe o creatură minusculă pe care o privea cu duioșie. Tata își întâmpină fiica zâmbind:

— Draga mea, hai să-l vezi pe Nicolas.

— Nicolas! exclamă buni. Parcă e Diane băiat.

— Ai dreptate! declară Olivier. E leit soră-sa.

„Carevasăzică, așa eram când m-am născut?” se întrebă în sinea ei copila, uitându-se la bebeluș. I s-a părut frumos și a simțit că-l iubește. Dar ceea ce a șocat-o a fost evidenta adorație a mamei sale pentru Nicolas. „Pe el nu e geloasă”, își zise Diane.

— E minunat, spuse buni.

Mama îi mulțumi, radioasă. Pentru copilă a fost o adevărată revelație: mama ei putea așadar să se bucure pentru un compliment adresat progeniturii sale.

Acum avea răspunsul la întrebarea de mai devreme: da, faptul că bebelușul era băiat schimba totul. În mod ciudat, Diane nu suferea. Îi plăcea să existe o explicație, asta o liniștea. Nu se gândi că ar fi trebuit să fie și ea băiat: la ce bun o asemenea lamentație? De altfel, nu era deloc sigură că ar fi preferat să fie băiat.

— Pot să-l țin și eu în brațe? întrebă ea.

Marie își instală fiica lângă ea, pe pat, ca să-l poată lua în brațe pe frățiorul ei fără niciun risc. Diane trăi un moment magic: cuibărită lângă mama sa, simți viața aceea caldă și fremătătoare care-i era încredințată. Exista de-acum o făptură nouă, importantă, sub soare.

Diane încercă să judece lucrurile mai în profunzime.

Primul element care trebuia analizat era faptul că mama ei prefera băieții. Tata era bărbat: o piesă foarte importantă la dosar. Dar asta nu era tot. Observase că zeița nu avea aceeași purtare atunci când se afla într-o companie masculină. Stătea mai dreaptă, era în același timp mai energică și mai blândă, spunea lucruri deosebite.

Al doilea element de cercetat era gelozia. Se putea oare spune că ea se manifesta doar în privința femeilor? Nu era atât de simplu. Mama se înfuriase de mai multe ori pe tata, reproșându-i că se uitase la cutare sau cutare femeie. Dar într-o zi, îi zisese că, la farmacie, ea era cel puțin la fel de importantă ca el. Pe scurt, gelozia se baza pe o obsesie a competiției care nu o făcea să concureze doar cu femeile. Era ceva mai complicat. Cu atât mai complex cu cât scopul suprem al geloziei consta în a fi privită cu invidie și de bărbați, și de

femei: în mod curios, aici nu mai era nicio discriminare.

Nu putea exista o concluzie a acestor reflecții; una peste alta, mama era bucuroasă că avea un băiat. Iar ceea ce aducea fericirea maternă aducea fericire întregii lumi.

De astă dată, Marie nu mai avu nici urmă de depresie. În trei zile era deja pe picioare. O săptămână mai târziu, își relua munca la farmacie, rămânând în același timp o mamă devotată pentru Nicolas. Susținea că un concediu de maternitate i-ar fi scăzut moralul. Seara, când ducea la buni după copii, se arunca asupra bebelușului și începea să-l sărute.

Într-o bună zi, bunicul o luă deoparte pe Marie și-i spuse:

— Ai tot dreptul să preferi pe unul dintre copii, dar n-o arăta chiar așa. E greu de suportat pentru micuță.

— Aiurea! Nici nu bagă de seamă.

— Nu fi atât de sigură! E mult mai coaptă decât vârsta pe care o are, precocitatea ei mă uluiește.

— Hotărât lucru, când e vorba de Diane, toată lumea exagerează, zise Marie cu acea figură disprețuitoare pe care buni o recunoscu imediat.

„E în continuare geloasă”, suspină bătrâna.

Cea mică, în schimb, nu părea să sufere din pricina acestei situații. Buni o admira de câte ori o vedea pupăcindu-l pe frățiorul ei: în mod evident, Diane nu era geloasă pe nou-născut.

Lui Marie nu-i ajungea să fie fericită, voia să le arate fericirea sa și celor ce i se păreau mai puțin norocoși. Din acest motiv, se reapropie de sora sa mai mare, pe care o invită să vină la prânz duminica, împreună cu ai ei. Infernul e pavat cu bune intenții; după câte s-ar părea, intențiile cele mai meschine pot sta la originea unor bucurii

sincere. Brigitte, care era o femeie bună și blândă, a fost foarte bucuroasă și i-a spus soțului său:

— Maternitatea dă roade în cazul soră-mii. A lăsat-o mai moale cu îngâmfarea și vrea să reînnodăm relațiile. Îmi place treaba asta!

— Ai dreptate, draga mea. Marie mi se pare de nerecunoscut, e așa de înfloritoare și de fermecătoare!

În prezența lui Brigitte, Marie radia pur și simplu, repetându-și întruna în sinea ei: „Ea, care s-a măritat cu un meșter de acoperișuri și care are două fete urâte și proaste, ce invidioasă trebuie să fie pe mine!” în realitate, Brigitte, căreia îi plăcea foarte mult viața pe care o ducea, se bucura din toată inima pentru reușita surorii sale. Véronique și Nathalie îi adorau pe Diane și Nicolas. Alain se înțelegea de minune cu Olivier. Prânzurile de duminică erau niște momente plăcute pentru toată lumea.

Diane le venera pe verișoarele sale, care erau cu doi ani mai mari ca ea și erau gemene. I se păreau încântătoare fetițele astea care semănau până și la felul de a fi dodoloațe și de a zâmbi întruna. Iar mătușa Brigitte era tare drăguță, cum aducea ea de fiecare dată o cutie «n bomboane de ciocolată.

Într-o duminică, după cafea, Brigitte își îndemnă nepoata să ia și o a doua bomboană, căci era înnebunită după ele. Marie interveni Imediat:

— Nici vorbă. Bomboanele îngrașă.

— Fii serioasă, Marie, fiica ta e slabă ca un țâr! zise Brigitte.

— Așa și trebuie să rămână, i-o tăie scurt Marie.

Pe Diane o înfioră tonul cu care reacționase mama sa. Vorbele ei nu erau deloc plăcute, dar felul sec în care le spusese era și mai rău, iar înțelesul lui i-a fost limpede: „Nu vreau ca fiica mea să aibă parte de ceea ce-i place.” Văzu că tanti Brigitte a înțeles și ea treaba asta și că era uluită. Copila nu suporta să existe martori ai durității mamei sale față de ea, căci dacă în forul ei interior

putea să-și ofere o explicație liniștitoare, ea nu le putea spune asta și celorlalți, și nici nu-i putea inița în cosmogonia sa care, în cazul de față, suna cam așa: „Zeița mă iubește, doar că mă iubește într-un mod mai ciudat, nu-i place să-mi arate că mă iubește fiindcă sunt fată, dragostea ei pentru mine e un secret.”

Tanti Brigitte, ferindu-se s-o vadă sora sa, o strânse în brațe pe nepoată și-i șopti la ureche:

— Am o bomboană în mână, vezi că ți-o pasez ție.

— Nu, mulțumesc, tanti, nu mai vreau.

Mătușa n-a insistat, dar s-a uitat perplexă la micuță.

După ce Brigitte și ai ei plecau, Marie avea întotdeauna câteva comentarii malițioase de făcut: „Gemenele s-au îngrășat și mai tare, este?” sau: „Ați văzut cum bagă-n el Alain? Parcă nu i-ar da nimic de mâncare acasă!”

Olivier zâmbea la auzul acestor răutăți, pe care le considera niște dovezi ale relației afectuoase dintre cele două surori.

La doi ani și jumătate, Diane a fost dată la grădiniță. Nu mai putea de bucurie. Educatoarea era de treabă și purta un păr lung care o făcea foarte frumoasă. Ea nu avea problema zeiței, îi iubea la fel de tare pe copii, indiferent că erau băieți sau fete, și o arăta fără niciun fel de reținere. Diane era atât de cuminte, încât educatoarea o adora, pur și simplu: o lua în brațe, iar micuța îi simțea, ca îmbătată, părul lung mângâind-o pe față.

De obicei, buni era cea care venea s-o ia la terminarea programului. Educatoarea îi dădea câte un pupic pe fiecare obraz și-i spunea: „Pe mâine, draga mea!” Topită de fericire, micuța se arunca apoi în brațele bunicii.

Uneori, și mama mai venea să-și ia fiica. Trecerea puterii de la o zeiță la alta se dovedea o chestiune delicată. Educatoarea se grăbea să-i spună lui Marie tot binele pe care-l gândea despre Diane. Nu vedea că mama acesteia își mușca buzele și că fiica sa pălea.

Într-o bună zi, exasperată, mama îi zise lui Diane, în mașină:

— E insuportabilă femeia asta, o să-ți caut altă grădiniță.

Copila a avut atunci inspirația să-i spună:

— În sala de mese, când mâncam, nu mi-a dat voie să mai iau o porție de spumă de ciocolată.

Probabil că mama și-a revizuit concluziile, pentru că n-a mai venit niciodată vorba despre mutatul la altă grădiniță.

În acest timp, Nicolas creștea și călca pe urmele surorii sale: frumos, inteligent, foarte precoce, fermecător. Lui Diane îi era tare drag fratele său și petrecea ore întregi jucându-se cu el: zicea că ea e cal, îl lua pe Nicolas în spinare și galopa. Micuțul râdea în hohote când o auzea nechezând.

Olivier îi spunea soției că niciodată nu-i va putea mulțumi îndeajuns pentru atâta fericire.

Fetița își zicea că gelozia nu era doar un lucru rău: fără acea gelozie, cum ar fi știut ea că mama sa îl iubea pe tatăl său? În rest, încerca să o înțeleagă. Trebuia să existe un motiv pentru treaba asta. Altminteri, cum să explici faptul că o zeiță înzestrată cu toate calitățile din lume se putea coborî la astfel de considerații?

Diane o iubea în asemenea măsură pe mama sa, încât era capabilă să aibă, la patru ani, sentimentul de nedreptate pe care îl încerca aceasta pentru că nu avea o viață pe măsura așteptărilor sale. Chiar dacă existența ei cunoscuse de ceva vreme un oarecare progres, ea nu era, în continuare, decât o farmacistă, nu o regină, iar soțul ei, deși fusese soțul cel mai atent și mai îndrăgostit din lume, tot nu devenise rege. Iubirea fetiței pentru mama sa era atât de mare, încât o făcea chiar să accepte ideea că nașterea ei însemnase pentru Marie sfârșitul năzuinței către ideal, resemnarea. Apariția lui Nicolas n-avusese ce să pecetluiască, așa că și de-asta mama îi arăta dragostea sa.

Când o vedea pe zeiță cum îl săruta pe băiețel, omițând s-o sărute și pe ea, Diane reușea să treacă peste durerea din suflet și să-și spună că într-o bună zi va ajunge regină, dar nu dintr-o ambiție personală, ci ca să-i poată oferi coroana mamei sale și s-o consoleze astfel pentru tot ceea ce, în viața sa, i se păruse prea mărunt.

În fiecare noapte, își amintea de acea sublimă strângere la piept de care avusese parte atunci când mama îl avea în burtă pe Nicolas: cum o strânsese în brațe mama sa, vorbele drăgăstoase pe care i le spusese, și tonul cu care le rostise. Amintirea asta o făcea să trepideze de fericire. Deși suferea că, de-atunci, Marie nu mai avusese niciodată o asemenea pornire în ceea ce o privește, construise așa un mit în jurul acelei îmbrățișări, încât simțea că-și putea trage de acolo fervoarea și energia necesare unei urcări pe tron.

Nicolas începuse să meargă și el la grădiniță, iar prima ei educatoare se arătase nespus de bucuroasă să regăsească la el atâtea dintre calitățile dragii lui surori mai mari. Lui Diane îi plăcea acest fenomen dinastic, pe care avea motive să-l creadă de durată.

Mama rămase din nou însărcinată.

Nicolas decretă că avea un pepene în burtică. Diane îi explică despre ce era vorba.

— De unde știi?

— Fiindcă îmi amintesc când erai tu acolo.

Diane se rugă, în taină, ca noul bebeluș să fie băiat. Ar fi fost mai bine pentru toată lumea – și pentru el, în primul rând. Și mama ar fi mai fericită: când îl născuse pe Nicolas, radia.

Cum însă nu putea fi exclusă posibilitatea să fie fată, Diane își pregătea și niște strategii: avea s-o copleșească pe micuță cu dragostea sa, ca s-o consoleze pentru răceala cu care s-ar fi purtat mama ei. Căci era greu de imaginat că biata de ea avea să dea dovadă, din prima clipă, de aceeași forță sufletească precum cea a surorii ei mai mari. În plus, eventuala nou-venită ar avea de înfruntat preferința clară a mamei pentru fratele ei mai mare: cum avea ea să suporte așa o nedreptate?

Toți copiii se roagă, fără a ști neapărat cui i se adresează. Au o intuiție vagă, dacă nu a divinității, cel puțin a transcendenței. Părinții și bunicii lui Diane nu credeau în Dumnezeu. Se duceau la slujba de duminică doar fiindcă așa era rânduiala. Nepoata îi ceru lui buni s-o ia cu ea la biserică. Bătrânei i se păru ceva normal și n-o întrebă nimic.

Diane încercă să-l asculte pe preot și își dădu seama rapid că nu înțelegea ce spunea. Indiferentă, își împreună mâinile și îl imploră pe Dumnezeu ca al treilea copil al mamei să fie băiat. Când buni i-o aduse înapoi pe Diane tatălui ei, îi spuse acestuia:

— Olivier, fata ta se roagă cu o însuflețire cum n-am mai văzut.

Tatăl izbucni în râs. Copilei i se făcu rușine.

Într-o seară, la cină, Olivier pregăti pentru Marie niște ouă cleioase. Aceasta strâmbă din nas.

— Dar, când erai însărcinată cu Diane, ai fi mâncat ouă întruna, îi zise el.

— Așa-i. Acum însă îmi vine să vomit doar când le văd.

Micuța nu mai putea de bucurie: nu era oare un semn că bebelușul nu era fată?

— Bine. Vrea cineva ouăle astea? întrebă tatăl.

— Le vreau eu, zise Diane.

Îi plăcea la nebunie acea experiență: credeai că mănânci un ou tare, dar nu, gălbenușul începea să curgă, având o culoare infinit mai frumoasă și mai caldă. „Când eram în burta lui mami, mânca întruna ouă din astea”, își zicea Diane în sinea sa, fascinată. Oare de-asta aveau așa un efect asupra ei? Tremura toată de plăcere și de emoție.

— Asta e mâncarea mea preferată, declară ea.

Imaginarul ei amestecă cele două noutăți. Când o însoți din nou pe buni la slujba de duminică, biserica îi păru un uriaș ou cleios al cărui miez, Dumnezeu, curgea în interiorul ei dacă ea se ruga cu ardoare; iar atunci se simțea plină de acea culoare magică. La fel, când se înfrupta din ouăle cleioase pe care tatăl își făcuse obiceiul să i le pregătească, mânca mai întâi albușul, lăsând la urmă gălbenușul cel atât de delicat, încât îl contempla în farfurie plină de admirație: acesta era Dumnezeu, fiindcă nu se împrăștia. Fata cerea o linguriță, ca să nu distrugă miracolul acela pe care-l băga în gură cu totul, dintr-odată.

În iunie, educatoarea îi spuse lui buni că Diane putea de-acum să meargă la școala primară:

— N-o să fie singurul copil de 5 ani și jumătate care începe ciclul primar. E foarte inteligentă și foarte cuminte.

Bunicul li se alătură, nespus de emoționat, anunțându-le că bebelușul tocmai se născuse și că trebuiau să meargă degrabă la maternitate.

— E băiat sau fată? întrebă Nicolas.

— Fată.

Când mașina porni, Diane simți cum se strânge inima în ea de groază. Se rugă pentru biata ei soră

mai mică, meditând în același timp la inutilitatea rugăciunilor sale, care nu-l împiedicaseră pe Dumnezeu să se înșele în privința sexului celui de-al treilea copil.

Nimic nu se petrecu așa cum se așteptase. Mama nu era îmbujorată de fericire, ci extatică; asemenea Fecioarei ridicându-L pe Iisus ca pe un trofeu, ea le prezentă un bebeluș bucălat și le spuse:

— Iat-o pe Célia.

Spre deosebire de frații săi mai mari, care fuseseră întotdeauna ușori ca fulgul, Célia era dolofană ca bebelușii din reclame.

— O fetiță frumoasă și rotunjoară! exclamă buni.

— Așa-i? zise Marie strângându-și bebelușul la piept.

Diane își dădu seama că ceva nu era în regulă. Când se născuse Nicolas, mama era fericită și își iubea puiuțul; de data asta, mama delira de bucurie și dădea pe dinafară de dragoste pentru Célia. O pupa de parcă era gata s-o mănânce. Și repeta întruna, ca posedată, iubițica mea, cât te iubesc eu pe tine!

Era obscen.

Nicolas fugi la mama sa și o întrebă dacă putea s-o pupe pe surioara lui.

— Da, dragul meu, dar mare atenție, să n-o bruschezi, că e foarte fragilă.

Tatăl și bunicii contemplau, topiți, acel tablou. Nimeni nu observă că Diane stătea deoparte, încremenită, incapabilă să miște chiar și o pleoapă. Hipnotizată de scena care se derula în fața ei, compuse un mesaj mut adresat celei pentru care ar fi dat totul:

Mamă, ți le-am acceptat pe toate, am fost întotdeauna de partea ta, ți-am dat dreptate până și în privința nedreptăților celor mai flagrante, ți-am suportat gelozia fiindcă înțelegeam că așteptai mai mult de la viață, am îndurat faptul că-mi purtai

pică pentru complimentele celorlalți și că mă pedepseai pentru ele, am răbdat să te porți atât de drăgăstos cu fratele meu în vreme ce mie nu mi-ai arătat nici măcar o fărâmă de dragoste, dar ceea ce faci acum, în fața mea, e ceva rău. O singură dată m-ai iubit, și am știut atunci că nu există ceva mai bun pe lume. Credeam că ceea ce te împiedica să-mi arăți iubirea ta era faptul că sunt fată. Or, acum, sub ochii mei, ființa pe care o onorezi cu cea mai profundă dragoste pe care ai arătat-o vreodată e fată. Modul în care am înțeles eu lumea se năruie. Și îmi dau seama că, pur și simplu, abia dacă mă iubești un pic, că mă iubești atât de puțin, încât nici măcar nu te gândești să ascunzi cât de cât pasiunea ta nebună pentru acest bebeluș. Adevărul, mamă, e că, dacă îți lipsește vreo virtute, aceasta e tactul.

În acel moment, Diane a încetat să mai fie copil. Asta nu însemna că a devenit adultă sau adolescentă: avea doar cinci ani. S-a transformat însă într-o făptură decepționată, a cărei obsesie era aceea de a nu cădea în hăul pe care acea situație îl căscase în ea.

Mamă, am încercat să-ți înțeleg gelozia, iar tu, drept mulțumire, îmi deschizi dinainte prăpastia în care ai căzut tu însăți, de parcă ai vrea să mă vezi prăbușindu-mă în ea, dar n-ai să reușești, mamă, refuz să ajung ca tine, și pot să-ți spun că și așa, fără să cad acolo, doar simțind chemarea acelei prăpăstii, mă doare atât de rău, încât îmi vine să urlu, e ca o mușcătură a vidului, mamă, îți înțeleg suferința, dar ceea ce nu pricep e puținătatea atenției pe care mi-o acorzi, de fapt tu nu încerci să mă faci părtașă la suferința ta, puțin îți pasă ție dacă sufăr, nici nu bagi de seamă, e cea din urmă grijă a ta și asta-i cel mai rău.

Trebuia mascat însă totul: Diane o pupă pe Célia cu toată căldura de care era în stare și nimeni nu observă că tocmai îi murise copilăria.

Vara a fost un infern. Nu mai exista școala, ca diversiune. În fiecare zi, trebuia să redescopere aceeași infamie, când mama venea la micul dejun gângurind cu Célia pe care aproape că nu o lăsa niciodată din brațe, în fiecare minut trebuia să se bată cu chemarea hăului din pieptul său, trebuia să lupte pentru a nu-l urî pe acel bebeluș care nu era cu nimic vinovat pentru dezmățul acelei iubiri materne, chiar dacă, din câte observa ea, se cam complăcea în treaba asta – dar cine îi putea garanta că în locul lui n-ar fi făcut și ea la fel? –, trebuia să lupte pentru a nu-și urî mama care se deda acelor excese fără niciun fel de pudoare față de cei din jur… aceeași ființă crudă lipsită de tact!

Diane dovedise că putea pricepe multe lucruri inumane. Faptul că mama sa îl prefera pe fratele ei îl acceptase cu o extraordinară mărinimie. De obicei, copiii nu concep să nu dețină locul întâi în inima mamei, mai ales când ei sunt primii născuți. Numai că Marie ridiculizase noblețea sufletească a lui Diane într-un mod atât de exagerat, încât micuța n-avea să i-o mai poată ierta vreodată.

Pe la mijlocul lui august, nemairezistând, Diane o rugă pe buni s-o țină la ea.

— Ce s-a-ntâmplat, draga mea? o întrebă bunica.

Fetița nu putu să-i spună. Bătrâna o privi în ochi și văzu că ceva nu era în regulă. Cum o iubea, nu-i ceru nicio explicație. Dar după ușurința cu care Marie acceptă să i-o încredințeze pe fiica sa mai mare, intui unele lucruri.

Nicolas își dădu seama și el că se întâmpla ceva ciudat. Mama sa îl iubea în continuare, dar într-un fel care n-avea nimic în comun cu dragostea frenetică pe care i-o rezerva Céliei. Când văzu că Diane le cere azil bunicilor, îi zise surorii sale mai mari că el avea să rămână acasă „ca să n-o lase pe mama s-o mănânce pe Célia ca pe-un cornuleț cu nucă”.

Nu era doar o imagine: dragostea excesivă a lui Marie pentru Célia amintea de transa în care intrau unele sfinte din secolul al XIII-lea când înghițeau azima. Era un fel de aviditate sacră.

Pe Olivier nu-l neliniștea dorința fetei sale mai mari de a se muta la bunici: știa că-i iubea foarte mult și, în plus, avea s-o revadă în fiecare weekend. Omul împărtășea dragostea lui Marie pentru Célia: chiar dacă nu o trăia cu acea intensitate până la contopire, i se părea și lui că ființa aceea nou-apărută era dulce foc. Când soția sa o strângea pe micuță la piept, cuprindea și el cu brațele acel duo de nedespărțit, topindu-se de dragul lor.

Era un tată bun, în sensul că-și iubea foarte mult cei trei copii și că le arăta acest lucru. Dar pentru soția sa avea o dragoste care-l făcea să nu-i vadă defectele și nici suferința pe care i-o producea lui Diane. Olivier reușea întotdeauna să găsească niște explicații rezonabile și acceptabile pentru lucrurile ciudate care se petreceau în casa lui.

Atunci când mama sa îl întrebă de ce fiica cea mare stătea în cursul săptămânii la bunici, el îi răspunse că așa era mai ușor și pentru Marie, care avea mult de tras cu bebelușul, și că Diane avusese dintotdeauna o relație specială cu părinții soției lui. Și mai zise că Diane se făcuse de-acum mare și că era normal să-și manifeste nevoia de autonomie.

Când tatăl lui se arătă mirat că Marie nu-și reia mai repede munca de la farmacie, câtă vreme după nașterea lui Nicolas nu stătuse mai deloc acasă, Olivier îi răspunse:

— Marie nu-și mai dorește alți copii. Și-a dat seama acum că asta e ultima dată când mai poate să drăgălească pe cineva și vrea s-o facă temeinic.

Să drăgălească: verbul acela caraghios nu exprima decât într-o foarte mică măsură comportamentul soției lui. Numai teama de „ce-ar zice lumea” o făcea să se îndure să-și lase totuși copilașul în leagăn peste noapte, altfel l-ar fi ținut

lângă ea și când dormea. Dimineața, femeia se trezea cu obsesia vlăstarului său: dădea fuga la pătuț și-o înșfăca pe micuța ei iubită, gemând plină de duioșie „prăjiturică mea, turtița mea dulce” și pupăcind-o de parcă ar fi vrut s-o mănânce. Această devorare nu se oprea o clipă. Când Marie își bea cafeaua, avea grijă ca între două înghițituri, așa cum alții trag din țigară, ea să mai ronțăie puțin obrazul fiică-sii. Peste zi, orice ar fi avut de făcut, o ținea mereu pe Célia lângă ea, cel mai adesea în marsupiul de bebe pe care-l primise la nașterea lui Diane și pe care nu-l folosise niciodată la vremea respectivă. Acum adora, pur și simplu, harnașamentul acela care-i permitea să simtă în permanență, lipită de pântec, dragostea vieții ei.

În mod curios, nu o alăpta. Nu se gândise niciodată să le dea să sugă la piept nici lui Diane, nici lui Nicolas. În cazul Céliei, își puse această problemă. Numai că, în 1977, i se păru că o asemenea procedură i-ar strica imaginea de mamă modernă și că fetița însăși ar roși de rușine pentru așa o alimentație preistorică.

Marsupiul acela cu hamuri era o invenție formidabilă. Dacă nu s-ar fi temut că era posibil să pară o mamă copleșită de responsabilități, și-ar fi reluat munca la farmacie cu copilul la piept, în marsupiu. Pentru ea era foarte important să pară că deține controlul absolut, că e o femeie împlinită.

Nu e mai puțin adevărat că Célia a fost pentru ea și o formă de izbăvire. Când își ținea copilul în brațe, înceta în sfârșit să se mai privească din exterior. Oricât de nebunească ar fi fost tandrețea ei maternă, ea i-a permis să nu mai vadă lucrurile doar din perspectiva invidiei pe care acestea o puteau stârni.

Marie nu și-a reluat munca la farmacie decât după doi ani și jumătate, când Célia a început să meargă la grădiniță. Pe cât de perfecți, de receptivi și cuminți fuseseră frații ei mai mari, pe atât de

insuportabilă și de recalcitrantă la orice constrângere se dovedi sora cea mică. Educatoarea i-a spus lui Marie, iar aceasta a ridicat din umeri.

Într-o zi, când Célia plângea în hohote, urlând și rostogolindu-se pe podeaua clasei, educatoarei îi veni ideea să lase baltă ora și s-o caute pe Diane. Fata înțelese imediat natura problemei și se duse cu fosta ei educatoare. Își găsi sora mai mică urlând ca o fiară sălbatică și se apropie de ea cu un mers hotărât.

— Haide, gata acum, îi zise ea. Nu mai ești copil mic, Célia. Nimeni nu se poartă așa la grădiniță.

Fetița o ascultă fără să crâcnească. Din acel moment, de fiecare dată când avea o criză, o chemau pe Diane în ajutor.

Célia o venera pe această soră mai mare care avea opt ani și care era atât de serioasă și de frumoasă. Diane nutrea pentru copilul acela răsfățat o afecțiune agasantă, pe care o ascundea în spatele autorității binevoitoare a unei întâi născute pline de înțelepciune.

Adeseori, discuta cu Nicolas despre lucrurile astea:

— Tu, care stai în preajma ei în timpul săptămânii, nu ezita să joci rolul de frate mai mare. Nu-i vina Céliei că mama e nebună după ea.

— Nu-i vina ei?… Nu sunt atât de sigur…

— Gândește-te că ea n-a trăit niciodată altfel.

Pe de altă parte, lui Diane nu-i era ușor să-și țină firea când își petrecea weekendurile acasă. Când o vedea pe Célia topită de dragoste în brațele mamei sale, își aducea aminte de îmbrățișarea celei care fusese cândva zeița ei și simțea căscându-se din nou în ea hăul disperării.

Aștepta cu nerăbdare sosirea mătușii sale, duminica la prânz, fiindcă sosirea ei era diversiunea salvatoare. Iar duminica seara, când se întorcea în tabăra sa din casa bunicilor, respira ușurată: trecuse cu bine și de acea încercare. Își putea relua viața sa obișnuită, la adăpost de toate cele.

Excelentă ca elevă, era apreciată atât de profesori, cât și de colegi. Bună camaradă, nimeni nu știa să fi avut vreun dușman, nici vreo prietenie foarte strânsă. Era o fată echilibrată, care știa să-și ascundă rănile.

Chiar dacă treaba asta se petrecea fără nicio premeditare, lui Diane chiar îi convenea că nu avea un prieten adevărat. Văzuse prea bine moravurile acestei tagme: te lăsai în seama lor, dormeai unul la altul, uneori ajungeai chiar să și plângi în brațele celui ales. Lui Diane îi displăceau cu atât mai mult aceste practici, cu cât nu și le putea permite. Cum i-ar fi putut mărturisi cuiva secretul său?

Bunicul ei încerca uneori să discute cu ea această chestiune:

— Știi, mama ta a fost un copil capricios. La școală, n-avea note bune și i se făceau observații că nu se putea aduna. Acasă, putea să stea bosumflată ore întregi și nimeni nu știa de ce. Cum să se recunoască ea în tine, când tu ești prima din clasă, zâmbești întruna și toată lumea te iubește?

Diane nu răspundea nimic. Putea exista aici o explicație a suferinței sale? Mama ei nu era conștientă de propria-i cruzime. Părea convinsă că e o mamă excelentă. Marie avea acea capacitate a oamenilor obișnuiți de a proclama prostii precum: „Eu, mă știți, vreau să fiu corectă”, sau: „Iubirea copiilor mei e mai importantă ca orice.” Fata se uita cu atenție la ea când începea cu astfel de declarații: mama ei credea sincer ceea ce spunea.

În forul său interior, Diane credea că oamenii sunt nebuni. Din nu se știe ce motiv, bunicii ei scăpaseră acelei demențe colective. În schimb, din câte își dăduse ea seama, până și tatăl și fratele ei erau atinși de acea boală: taică-său nu vedea nimic patologic în purtarea maternă, iar frate-său se adapta. Cât despre ceilalți, sigur, nu era treaba lor, dar cum puteau oare să nu se uite mirați la acea femeie care, în afara programului școlar, nu era văzută niciodată fără Célia? Olivier se mulțumise să-și convingă soția să nu mai țină întruna în brațe o copilă de patru ani:

— Nu-i sănătos pentru spatele tău, draga mea.

De fapt, Diane regreta că mama ei ținuse seama de acea observație. Dacă ea ar fi continuat să poarte în public o fetiță care nu mai era deloc mică, ar fi putut fi detectată patologia comportamentului său. La un moment dat, de parcă i-ar fi citit gândurile, buni i-a zis:

— Ce putem face? Maică-ta nu-i suficient de dusă cu pluta ca să se poată interveni. Nu-i o mamă bună nici pentru tine, nici pentru Célia, dar legea nu are nicio putere în această privință.

Cu atât mai mult cu cât Nicolas îi servea drept certificat de sănătate: cu el, Marie se purta ca o mamă normală, afectuoasă și ponderată. Cum să fie considerat toxic un cadru familial care zămislise un băiat atât de echilibrat?

Vinerea seara, când Diane se ducea la ai ei, tatăl său sărea s-o îmbrățișeze, zicându-i „prințesa mea”. Fratele o pupa și îi arăta noile sale comori: bascheți, benzi desenate, jocuri lego. Maică-sa se mulțumea să mormăie un „Aha, ai venit!” și își vedea de ale ei, escortată de satelitul său, Célia. Aceasta o venera pe sora sa, dar nu îndrăznea s-o arate în prezența mamei.

Când Diane îl interoga pe Nicolas, acesta se mulțumea să ridice din umeri:

— Mama e lipită de Célia ca marca de scrisoare, asta-i tot. În rest, e bine.

— Dar ce zice de mine, când nu sunt aici?

— Nu vorbește niciodată despre tine.

Când Célia a împlinit șase ani, Olivier a decretat că fata nu mai putea dormi în aceeași cameră cu părinții ei. Au instalat-o în camera lui Diane, unde erau de-acum două paturi.

Lui Diane nu prea i-a convenit când a fost pusă în fața faptului împlinit. Prima noapte cu Célia a fost de groază. Mai întâi a trebuit să suporte întreaga ceremonie de rămas-bun dintre mamă și mica odraslă: „Nu, dragostea mea, nu te abandonez. Nu stai aici decât peste noapte, nu durează prea mult. Ești mare acum, nu mai poți să dormi cu mami și cu tati. Surioara ta mai mare o să aibă grijă de tine.” Totul reluat de vreo zece ori, cu tot atâtea lacrimi din partea copilei, ca și din partea mamei.

Olivier veni până la urmă după soția sa și-i spuse că acum trebuia să le lase pe micuțe să doarmă. Mai trebuie oare precizat că Diane n-a avut parte de niciun „noapte bună” de la mama?

De cum rămaseră singure, Célia țâșni în patul surorii sale.

— Mama zice că ar trebui să ai grijă de mine.

— Lasă-mă-n pace, dorm.

— O să țip și mama o să te certe.

— Hai, dă-i drumul.

Uluită de acea fermitate care-i era perfect necunoscută, sora cea mică o strânse în brațe pe cea mare.

— Te iubesc, Diane.

— Ce te-a apucat?

— De ce nu stai aici, în timpul săptămânii? Te iubesc atât de mult… Mă simt mai bine când ești și tu aici.

— Prostii.

— Ba nu, pe cuvânt. Mama mă iubește prea mult, nu-mi dă pace nicio clipă.

— Îți place la nebunie treaba asta și nu te mai saturi de ea.

— Nu știu ce e de făcut.

Diane simți ceva adevărat în acele cuvinte și se întoarse spre sora sa.

— Trebuie să-i spui că nu e bine așa.

— Dar o iubesc pe mama.

— Bineînțeles. Tocmai de-aia trebuie să-i spui, pentru că o iubești. Trebuie să-i zici că trebuie să te lase-n pace, că te înnebunește cu atâtea pupăceli, că nu-ți dă voie să crești.

— Zi-i tu, mai bine.

— Dacă-i zic eu, n-o să înțeleagă. Trebuie să vină de la tine.

— Când să-i spun?

— Când o să fii numai tu cu ea. Și acum, gata, du-te în patul tău.

— Pot să dorm lângă tine? Te rooog…

— Bine. Dar numai noaptea asta.

Micuța se cuibări lipită de sora ei mai mare. Diane nu putu să nu se simtă înduioșată. Célia era adorabilă, trebuia să recunoască. Adormi strângând-o în brațe.

A doua zi, când mama lor o chemă pe Célia ca să-i facă baie, Diane bănui că sora ei avea să profite de ocazie ca să-i spună ce avea pe suflet, și se furișă în dosul ușii.

— Mamă, trebuie să mă lași în pace, auzi ea.

— Ce-ai zis, draga mea? întrebă Marie, alarmată.

— Trebuie să-mi dai pace. Mă înnebunești cu atâtea pupăceli.

— Nu-ți plac pupicurile mele?

— Ba da, dar prea exagerezi.

— Iartă-mă, draga mea, zise mama gata să izbucnească în plâns.

Diane își ținu răsuflarea. Așadar, mersese! În momentul acela, auzi:

— Diane mi-a zis să-ți spun.

— Aha! Înțeleg. Sora ta e geloasă, asta-i tot.

— De ce e geloasă?

— Pentru că ei nu-i dau atâtea pupicuri ca ție, scumpa mea.

— Și de ce nu-i dai tot atâtea pupicuri ca mie?

— Pentru că ea e rece. Așa a fost mereu. Chiar te deranjează pupicurile mele?

— Nu, mamă, le ador.

Sora cea mare, căreia îi ajunsese cât auzise, plecă, devastată. Se așeză pe marginea patului ei, zicându-și: „Geloasă, eu? S-a întors lumea cu fundu-n sus. Și dacă sunt rece cu tine, mamă, e pentru că tu m-ai obligat să fiu așa.”

La unsprezece ani, Diane simți că lumea ei se prăbușea. Dacă rezistase până atunci, era doar fiindcă fusese convinsă că mama ei nu-și dădea seama de suferința sa. Acum însă descoperea că, în versiunea maternă, ea era cea vinovată de lipsa de tandrețe cu care era tratată. Acuzația de gelozie era un caraghioslâc, prin comparație cu asta. Cum avea ea să mai poată trăi, sufocată cum era de sentimentul unei nedreptăți nebunești?

Restul acelei zile de sâmbătă și l-a petrecut ca pe pilot automat. Noaptea, Célia a venit din nou lângă ea, în pat. Diane nici n-a tresărit.

— Am vorbit cu mama.

— Știu, am auzit.

— Nu e frumos să asculți pe la uși.

— Așa e, du-te la mama și spune-mă.

— Ea a zis că…

— Am auzit. Ești o proastă, Célia, că i-ai zis c-a fost ideea mea. Și ai mințit. Tu ai venit să mi te plângi. Niciodată n-o să mai am încredere în tine.

— Ce înseamnă încredere?

— E ceea ce nu-mi mai inspiri tu. Du-te-n patul tău.

Célia se execută, smiorcăindu-se. Diane era conștientă că fusese dură cu ea: ce putea să înțeleagă din lucrurile astea un copil de șase ani? Dar suferea atât de tare, încât soarta surioarei sale n-o mai interesa.

Câteva zile mai târziu, cum se întorcea de la școală, Diane trebui să ocolească niște lucrări și se aventură pe șosea. Văzu un camion îndreptându-se țintă spre ea. Hipnotizată de acel bolid, nu se trase din drum. Frâna a venit prea târziu: fata a fost culcată la pământ. Îngrozit, șoferul sună și ceru ajutor. Le povesti celor de pe ambulanță purtarea ciudată a copilei, care, din fericire, nu pățise nimic grav.

Cel care a fost sunat de la spital a fost Olivier. A ajuns într-un suflet și și-a luat fiica în brațe:

— Scumpa mea, ce s-a întâmplat?

Diane i-a spus că se speriase și că nu mai avusese timp să fugă pe trotuar.

— Promite-mi că o să fii atentă de-acum încolo!

La discuția aceasta asista și un medic. Când Olivier îl întrebă dacă putea să-și ia fiica acasă, el îi răspunse că prefera s-o mai țină sub observație până a doua zi. Odată tatăl plecat, doctorul veni s-o vadă pe foarte tânăra pacientă.

Simți că fata era destul de inteligentă ca să i se poată vorbi fără ocolișuri.

— Tu vrei să trăiești sau vrei să mori? o întrebă el, extrem de serios.

Stupefiată, Diane căscă ochii mari. Simți că întrebarea cerea un răspuns adevărat și căzu pe gânduri. După un minut, zise:

— Vreau să trăiesc.

Doctorul cântări bine acea afirmație și, în cele din urmă, zise:

— Bine, te cred. Mâine poți să mergi acasă.

Toată noaptea, în camera de spital, Diane s-a gândit la acel dialog. Doctorul îi pusese o singură întrebare. Cea pe care ea nu îndrăznise să și-o pună sieși. Fusese de ajuns să asculte scurta conversație cu tatăl ei și să se uite bine la ea, ca să-și dea seama. Cu o singură întrebare, el îi schimbase soarta, și nu doar fiindcă ea se hotărâse să trăiască,

ci și pentru că avea în sfârșit un scop în viață: să practice meseria acelui om.

Avea să se facă medic. Privindu-i și ascultându-i cu atenție pe oameni, avea să le sondeze trupurile și sufletele. Fără vorbă multă, la fel ca doctorul de mai devreme, avea să pună degetul pe rană și să salveze o mulțime de ființe umane. Rapiditatea diagnosticelor ei avea să-i lase pe toți cu gura căscată.

La unsprezece ani, descoperirea unui țel schimbă totul. Ce mai conta copilăria ei irosită? Tot ce voia acum era să devină adult, ca să ajungă la statutul sublim de medic. Viața o conducea înspre ceva important, nu mai trebuia să îndure niște suferințe absurde, întrucât suferința putea fi ea însăși de folos pentru a o explora pe cea a bolnavilor. Tot ce avea Diane de făcut era să crească.

În anii de gimnaziu, Diane a văzut mijind la colegii ei primii muguri ai amorului. De pe o zi pe alta, băieți și fete care bătuseră mingea împreună ani în șir au început să se uite altfel unii la alții. La început, au fost niște legături de o simplitate edenică. După aceea au apărut rupturile, care au inaugurat era complexității. Ceea ce frângea inimile nu era încheierea unei relații, ci rapiditatea cu care fostul sau fosta iubea din nou. Unii, din pură diplomație, își ascundeau jocul. Situația devenea machiavelică. Nimeni nu mai înțelegea nimic.

Așa au început bârfele. Cine era cu cine? Dar cică au văzut-o clar pe Cutare sărutându-se cu Cutărică. Da, dar asta a fost ieri. Multe s-au schimbat de-atunci.

Diane se întreba dacă mama ei n-avusese dreptate, în fond, când zisese despre ea că era rece. Toată acea țesătură de intrigi o lăsa indiferentă. Când prietenele îi făceau confidențe, le spunea: „E teatru ieftin, nu-ți dai seama?” Iar prietenele îi ziceau: „Las’ că vezi tu, când o să-ți vină și ție rândul!”

Cum era cea mai frumoasă fată din clasă, atrăgea nenumărați pretendenți. Pe toți îi întâmpina cu un refuz absolut. Cea mai mare parte din timp și-o dedica studiului. O găseai mai mereu la bibliotecă, consultând cărți de biologie de dimensiuni descurajante. Bunicii erau puțin îngrijorați:

— Ești prea serioasă. Ar trebui să te mai distrezi și tu cu prietenele.

— Nu-mi place să mă distrez. Mi se pare o chestie plicticoasă.

— O să ajungi la epuizare cu cărțile alea.

— Nu mi se pare deloc că arăt epuizată.

Într-adevăr, la paisprezece ani, în fiecare dimineață, frumusețea ei era și mai izbitoare. Cruțată de coșurile și de emfazele adolescenței,

creștea tot mai mult în zvelțețe și înțelepciune. Cei care n-o cunoșteau credeau că făcea balet, căci până și gesturile sale cele mai neînsemnate păreau expresia unei coregrafii. Era întotdeauna foarte îngrijită, cu părul negru prins într-un mic coc, la spate. La vârsta la care fetelor li se pare foarte cool să intre în clasă cu niște blugi rupți și o cămașă în carouri, ea purta ținutele stricte ale dansatoarelor pe muzică clasică, atunci când ies în oraș.

— Ești plicticoasă la maximum, i-a zis Karine, care se considera prietena ei cea mai lucidă.

— De ce la maximum? a fost lămuritorul răspuns al Dianei.

Derutați, adolescenții o respectau, vorbind cu ea din ce în ce mai rar. Dar nimeni, niciodată, n-ar fi îndrăznit să râdă de Diane, nici măcar pe ascuns: era ceva în ea care stârnea teama și descuraja mârșăviile.

Mama sa rămăsese singura persoană asupra căreia nu funcționase acea putere de seducție. Unicul progres era că Diane nici nu mai încerca să-i fie pe plac. Când se vedeau, în weekenduri, schimbau un simplu salut, de politețe. Nu fiindcă fata ar fi ajuns la acea indiferență la care visa și care ar fi făcut-o să nu mai sufere, nu fiindcă Marie n-ar mai fi simțit acele bufeuri de gelozie la orice comentariu flatant adresat fiicei sale celei mari, ci pentru că relația lor făcea din fiecare o spectatoare, în niciun caz o interlocutoare.

Dragostea lui Diane pentru bunicii săi nu încetase să crească, cu atât mai mult cu cât aceștia începeau să se șubrezească. Bătrâna tușea de dimineața până seara, iar bătrânul avea un nivel al colesterolului mai mult decât îngrijorător. Fetei îi părea rău că nu era deja doctor, ca să-i poată îngriji. Se gândea cu inima cât puricele la moartea lor și se temea că n-o să aibă o diplomă când nenorocirea avea să se întâmple.

Intrarea la liceu i-a schimbat viața. Pentru prima dată, întâlnea figuri noi. Diane a remarcat o fată blondă cu o figură frumoasă și disprețuitoare. „Ia uite la îngâmfata aia!”, îi șopti Karine la ureche. Avea o cămașă albă și niște pantaloni de flanelă gri, de parcă ar fi fost obligată să poarte uniformă. Când a trebuit să se prezinte, necunoscuta a zis cu o voce gravă, care lui Diane i s-a părut extrem de distinsă:

— Élisabeth Deux[1].

Declarația ei a fost salutată cu hohote de râs.

Profesorul oftă:

— Numele tău real, domnișoară.

— E numele meu real. Părinții mei sunt domnul și doamna Deux. Și pentru că nu le lipsește simțul umorului, m-au botezat Élisabeth.

— De-asta te crezi regina Angliei? strigă cineva.

— Bravo, nu ești decât a mia persoană care face această deducție, zise ea zâmbind.

Diane simți ceva total necunoscut: îi creștea inima de entuziasm și de admirație. Deplângea cei paisprezece ani și jumătate ai ei care nu-i mai permiteau să se ducă pur și simplu la Élisabeth și să-i spună: „Suntem prietene, bine?” A trebuit să accepte calea mai grea, a eforturilor susținute, și să înghită nenumărate umilințe.

De fiecare dată când o întreba ceva, fata cea blondă îi răspundea monosilabic.

— Nu te mai forța, îi zise Karine, nu facem parte din lumea ei. Ce-ai găsit la tâmpită asta? Te-ai îndrăgostit de ea?

— Da, sigur, suspină Diane, ridicând ochii spre cer.

Élisabeth venea de la cealaltă școală gimnazială din oraș, mult mai elegantă, unde mama ei era profesoară de matematică. Iar tatăl prim-violonist la Operă. Aparținea așadar unei alte lumi și nu încerca deloc s-o ascundă.

— Nu te deranjează prea tare să stai cu niște țărănoi ca noi? o întrebă, cu neobrăzare, un băiat

din clasă.

— Nu mai tare decât te deranjează pe tine să stai în preajma unei altețe ca mine, îi răspunse ea.

Diane rămânea cu gura căscată în fața unor asemenea replici. Chiar așa, cum îndrăznea ea să spere că va obține vreodată prietenia unei persoane atât de excepționale ca spirit și ca îndrăzneală? Vaga afecțiune pe care o nutrea pentru Karine n-avea nimic de-a face cu elanul care o mâna către Élisabeth. Știa că nu era vorba de iubire, căci chestia asta n-o făcea să sufere așa cum o făcea mama sa. Numai că ciuda de a nu-i fi pe plac lui Élisabeth o îmboldea să se bată pentru a o câștiga pentru sine.

Karine, care devenise verde de gelozie, îi spuse că locul era deja ocupat:

— Prietena ei cea mai bună e fata dirijorului de la Operă. N-ai nicio șansă.

— Cum o cheamă?

— Vera, zise ea, vrând parcă să sublinieze superioritatea zdrobitoare a rivalei.

La ieșirea din liceu, Diane o văzu pe Élisabeth agățându-se de gâtul unei grăsane blonzii și strigând: „Vera!” Hotărî că încă nu era totul pierdut.

Scoase la înaintare artileria grea. În fiecare pauză venea și se așeza lângă Élisabeth. Într-o bună zi, îi zise, cu o figură foarte serioasă:

— Știi, norul de la Cernobîl nu s-a oprit la graniță.

— De ce m-ar interesa treaba asta?

— Speranța noastră de viață s-a micșorat serios, din cauza radiațiilor. Hai să fim prietene.

— Nu văd ce legătura are una cu alta.

— Aici, la liceu, pari mereu plictisită. E păcat să-ți bați joc de timp, când viața ți s-a scurtat. Cu mine n-o să te plictisești.

Élisabeth izbucni în râs. Cele două fete au devenit de nedespărțit. Diane se încumetă să-i

destăinuiască secretul său. Blonda o ascultă în tăcere, oftând.

În cele din urmă o întrebă:

— De-aia stai la bunici?

— Da.

Cum nu se mai impunea legea tăcerii, Diane acceptă invitația lui Élisabeth de a veni pe la ea. Domnul și doamna Deux o adoptară imediat pe noua prietenă cea mai bună. Fata lor era singurul copil: „Tu ești sora ei”, ziseră părinții. Adolescentele își petrecură toată noaptea stând la taclale. Diane a avut tactul de a nu întreba nimic legat de Vera, care nu a mai fost văzută niciodată de atunci încolo.

Buni a fost foarte bucuroasă când a aflat de această nouă prietenie:

— În sfârșit te porți și tu ca o fată de vârsta ta! De-acum pot muri liniștită.

— Nu ești deloc amuzantă, spuse Diane furioasă.

Într-adevăr, nu era amuzantă: era profetică. A doua zi, mașina bunicilor a fost izbită de un camion al cărui șofer adormise la volan și au murit pe loc. Diane era la liceu când a aflat vestea. S-a prăbușit inconștientă.

Când și-a revenit, se afla la spital. La căpătâiul său stătea doctorul pe care nu-l mai văzuse de când ea avea unsprezece ani.

— Ești aici de o săptămână. Ai avut convulsii și 41 de grade temperatură. N-am văzut pe nimeni să reacționeze atât de violent la un doliu.

— Bunicii mei erau totul pentru mine.

— Nu s-a putut aștepta cu înmormântarea până la trezirea ta. E mai bine așa: n-ai fi suportat.

Diane plânse cu sughițuri.

— N-am putut nici măcar să-mi iau rămas-bun de la ei!

— Lasă, o să te reculegi la mormântul lor. Și mai e ceva, draga mea. Nu te-am uitat. Am avut ocazia să discut despre tine cu prietena ta cea mai

bună și cu ai tăi. Nu va trebui să locuiești la părinți. Părinții prietenei tale s-au arătat dispuși să te găzduiască.

— Cum au reacționat maică-mea și taică-meu?

— Tatăl tău a părut un pic mâhnit. Mama ta a spus doar că nu se miră și că probabil e mai bine să nu mai vii acasă în weekenduri. Stai liniștită, mi-a explicat prietena ta.

Diane făcu ochii mari.

— Credeți că mama mă urăște?

— Nu, mama ta era sigur geloasă pe relația pe care o aveai cu părinții ei. Ținea la ei foarte tare. Ar fi mai bine, și pentru ea, și pentru tine, să n-o mai vezi deloc un timp.

— Îmi pierd dintr-odată și bunicii și părinții, și fratele și sora.

— Cu fratele tău o să te întâlnești la liceu. Și cu părinții o să te vezi din nou, la un moment dat. Va veni și ziua când relația cu mama ta nu va mai fi atât de toxică. Deocamdată însă, cred că ar fi periculos pentru tine să stai în preajma ei.

— Și soră-mea?

— Am auzit de atenția exagerată care i se acordă. Nicio lege nu interzice să-ți cocoloșești copilul într-o asemenea măsură, dar să știi că, într-un fel, situația ei e mai de plâns decât a ta.

Domnul și doamna Deux au primit-o pe Diane cu aceeași afecțiune pe care i-o arătaseră și până atunci: ea era sora fiicei lor, prin urmare, copilul lor. Diane avea camera ei, lângă cea a lui Élisabeth.

A început astfel o nouă viață. De cel puțin trei ori pe săptămână, fetele se duceau seara la Operă, ca să asiste la concerte.

— De ce nu mergeai și înainte să ne cunoaștem? o întrebă Diane.

— Mi se părea că aș fi făcut-o din obligație. Acum, cu tine, e o plăcere.

Întreg liceul a început să clevetească. Toată clasa le zicea lesbienele. Celor interesate nu li s-a părut nimic anormal. Prestigiul Dianei a scăzut un pic, cel al lui Élisabeth a crescut serios.

Domnul Deux a convins-o pe noua sa fiică să învețe să cânte la vioară. Extraordinar artist, s-a dovedit a fi un profesor jalnic; cât despre Diane, aceasta s-a arătat mai degrabă sârguincioasă decât înzestrată. În rarele momente când reușea să scoată un sunet mai emoționant din instrumentul său, o apuca un plâns convulsiv. Povestea s-a încheiat rapid.

Uneori, era capabilă să vadă frumusețea vieții ei prezente, armonia ce o înconjura în casa familiei Deux, uriașa diferență față de grelele încercări de odinioară. Dar asta numai pentru a suferi apoi și mai tare când își vedea fratele la liceu sau când tatăl ei, care era clar că nu înțelesese nimic din această situație, venea s-o aștepte la sfârșitul orelor și o îmbrățișa îndelung, cu un aer îndurerat.

Anii au trecut fără ca ea să iasă din doliul după bunicii săi. Într-o zi în care voia să se reculeagă la mormântul acestora, a avut un șoc văzând-o acolo pe mama sa plângând. A fugit fără să fi fost zărită de aceasta, dar durerea pricinuită de revederea ei a fost atât de vie, încât chiar a simțit că i se rupe sufletul.

Munca era singura care n-o expunea niciunei primejdii. S-a cufundat în ea cu totul. A luat bacul cu un calificativ maxim și s-a înscris la medicină, la universitatea din oraș, care avea o foarte bună reputație. Cum îi plăcea să nu datoreze nimic nimănui, și-a căutat un job de student pe timpul verii.

Élisabeth o căina că nu mai vine cu ei în vacanță, ca în verile anterioare. Ea se înscrisese la drept, având ambiția să devină avocat.

De cum au început cursurile universitare, Diane a intrat într-un ritm infernal. Facultatea de Medicină îi dădea acces la niște slujbe anexe mai bine plătite, dar care necesitau din partea ei o energie nebună.

Élisabeth se plângea că nu mai avea ocazia să se distreze cu prietena ei și și-a îndreptat atenția către amorurile obișnuite pentru cei de vârsta sa. A reușit s-o aducă pe Diane la tot felul de petreceri, unde aceasta s-a plictisit însă copios.

— E foarte frumoasă prietena ta, dar face tot timpul mutre, i se spunea lui Élisabeth.

— Își dă și ea importanță, răspundea Élisabeth.

Importanța pe care și-o dădea a avut succes. Pretendenții dădeau năvală, încercând care mai de care să-i smulgă un zâmbet. Nimeni n-a reușit.

Élisabeth a avut o legătură ceva mai serioasă cu un anume Hugues. A lăsat-o baltă pe Diane, iar aceasta a fost foarte mâhnită; de ciudă, a intrat într-o relație cu un oarecare Hubert, de care nu era îndrăgostită deloc. Hubert era topit după frumoasa

aceea distantă și misterioasă. Când făceau însă dragoste, ea parcă nici n-ar fi fost acolo. Tânărul a suferit cumplit din pricina asta și s-a îndrăgostit și mai tare de ea.

— Nu te iubesc, i-a zis ea într-o dimineață înainte de a pleca la cursuri.

— O să vină și asta, i-a spus el încruntat.

N-a venit. După trei ani, Diane și-a luat inima-n dinți și l-a părăsit.

— Cum ai putut să stai atâta vreme cu un tip pe care nu-l iubeai? o întrebă Élisabeth.

— Ce mi-e el, ce mi-e altul, a fost unicul răspuns al Dianei.

— Tare ciudată mai ești! Și de ce-ai rupt-o cu el, atunci?

— Fiindcă nu pot să nu sper la ceva mai bun.

Lui Élisabeth i se păru liniștitor acest răspuns, deși nu prea vedea cum prietena ei, care muncea câte douăsprezece ore pe zi, ar fi putut trăi într-o bună zi marea întâlnire.

În al șaptelea an de medicină, în momentul rezidențiatului, Diane a ales cardiologia. Una dintre conferențiare, doamna Aubusson, produsese o impresie foarte puternică asupra ei.

De o elocință extraordinară, doamna Aubusson era un model de rigoare și de inteligență. Acolo unde ceilalți profesori o enervau pe Diane cu zorzoanele artistice sau cu fanfaronadele de la cursurile lor, doamna Aubusson se arăta de o precizie și de o seriozitate fără egal în acea facultate.

Tânăra și-a dat seama rapid că asista la prelegerile doamnei Aubusson nu doar cu interes; ceea ce simțea când îi asculta expunerile atât de sclipitoare era de o intensitate pasională.

Conferențiara, care părea să aibă în jur de patruzeci de ani, era o femeie micuță și roșcată, cu o figură frumoasă, impunătoare, își îmbrăca trupul mărunțel în taioare și pantaloni, o costumație

austeră care-i făcea părul încă și mai strălucitor. Când vorbea, ochii i se aprindeau, iar ea devenea persoana cea mai seducătoare cu putință.

Diane și-a făcut un obicei din a o aștepta la ieșirea din amfiteatru pentru a-i mărturisi entuziasmul său. Flatată de complimentele acelei fete de o frumusețe rară, conferențiara își arătă simpatia față de ea și îi propuse într-o seară să iasă împreună la un pahar.

— Spune-mi Olivia, zise ea după câteva minute de conversație.

— Nu știu dacă voi reuși să-i spun unui profesor pe numele mic.

— Poate nu în timpul orelor. Dar acum poți. Și-apoi, eu nu am titlul de profesor.

— Cum de nu-l aveți?

— E o poveste lungă și mai degrabă plicticoasă. Până la urmă, e mai bine așa. Uită-te la Michaud, Salmon, Pouchard: ei au titlul de profesor. Crezi că vreau să fiu ca ei?

Diane râse.

— Păi, sunt nuli! zise ea.

— N-aș merge chiar până acolo, continuă Olivia. Să zicem că mandarinatul[12] li s-a urcat la cap și că asta nu i-a făcut mai buni.

Și începu apoi să imite frazarea solemnă și găunoasă a lui Yves Pouchard, profesor de chirurgie vasculară, care o făcu pe tânăra studentă să râdă cu lacrimi.

— Păi, da, iată ce se întâmplă când ești obsedat de onoruri, conchise Olivia. Pe mine, ce mă obsedează e să formez niște practicieni buni, să-i învăț rigoarea. Sunt consternată de aproximările pe care unii și le permit în specialitatea noastră. Dacă am forma ingineri în domeniul nuclear așa cum formăm cardiologi, am avea în fiecare zi câte un Cernobîl. Totuși, eu zic că inima merită tot atâta seriozitate, dacă nu chiar mai multă, ca radioactivitatea, nu?

Diane n-o mai asculta. Nu se mai gândise la Cernobîl din ziua când pronunțase acest nume pentru a câștiga prietenia lui Élisabeth. Nu era oare ciudat ca în zorii unei noi prietenii importante din viața ei să fie din nou pomenită acea catastrofă?

— Nu prea te interesează ce-ți spun, observă Olivia. Și dumneata, de ce ai ales cardiologia?

— S-a întâmplat în doi timpi chestia asta. La unsprezece ani am hotărât c-o să studiez medicina, fiindcă întâlnisem un medic extraordinar. Cât despre cardiologie, vă avertizez: motivația mea o să vi se pară stupidă.

— S-auzim!

— E o frază din Alfred de Musset care m-a impresionat: „Lovește-ți inima, acolo e geniul.”

Doamna Aubusson rămase încremenită.

— V-am avertizat, zise Diane, foarte jenată.

— Nu, nu. Mi se pare minunată. Nu știam de fraza asta și nici n-am mai auzit așa o motivație. „Lovește-ți inima, acolo e geniul.” Alfred de Musset ziceai?

— Da.

— Ce tip! Ce revelație! Știi că avea dreptate? E un organ cu totul diferit de celelalte! Nici nu mă mir că cei din vechime au privit-o ca pe sediul gândirii, al sufletului și al lucrurilor de genul ăsta. Sunt mai bine de douăzeci de ani de când studiez inima și mi se pare în continuare o chestie cu totul misterioasă și genială.

— Eram convinsă c-o să râdeți de mine.

— Glumești! În sfârșit, am și eu un student cultivat! Și mie mi-ar plăcea să am mai multă cultură.

— Nu sunt o persoană cultivată, să știți. Dar mi-a plăcut întotdeauna să citesc.

— O să învăț de la dumneata. E fabulos: abia ce te-am întâlnit și deja îmi îmbogățești cunoștințele.

Întreaga seară a continuat pe același ton. Când a ajuns acasă, Diane era în al nouălea cer: niciodată nu mai fusese atât de entuziasmată de cineva.

Faptul că femeia aceea superioară era interesată de ea și mersese până la a o face să creadă că îi putea îmbogăți cunoștințele o bulversa complet. Pesemne că era extrem de generoasă dacă-i dăduse de înțeles așa un lucru!

A doua zi, doamna conferențiar a sunat-o.

— Mănânci de prânz la autoservirea universității?

— Ca și dumneavoastră, cred.

— Ce-ai zice să luăm prânzul împreună la braseria din colț?

Diane acceptă bucuroasă. La braserie, Olivia își comandă o salată pe care o mâncă din vârful buzelor. Tânăra nu îndrăzni să comande mai mult și nu regretă: era atât de emoționată, încât abia putea să înghită.

Doamna Aubusson se confesă îndelung. Îi spuse cât era de greu să fii femeie în acel mediu:

— Nu știu care e mai macho, studentul sau profesorul.

— Chestia asta a avut vreun rol în faptul că nu v-ați titularizat?

— Sigur. Mai ales că am făcut și un copil, acum zece ani. Nu mi s-a iertat niciodată treaba asta. Dar dacă n-aș fi avut acel copil, aș fi fost judecată și mai sever. Nici când predai la universitate nu scapi de mentalitățile provinciale.

— Ați trăit dintotdeauna aici?

— Da. Mărturisesc că mă simt foarte legată de orașul nostru. Yves Pouchard, în schimb, nu visează decât să se mute la Paris. Ți-l imaginezi la Universitatea Descartes, citindu-și notițele pe care pare că atunci le descoperă pentru prima dată, în timp ce toată lumea râde de el? Odată, la o prelegere, a vorbit de *analize sângeroase!*

— Pe bune?

Olivia avea de povestit mii de anecdote de genul ăsta. Prânzurile cu ea au devenit un obicei. Când cele două femei intrau în braserie, nici nu mai

aveau nevoie să comande; li se aduceau imediat cele două salate și sticla cu apă minerală. Lui Diane i se părea o masă cam ușoară pentru gustul său, dar n-ar fi renunțat la poziția ei pentru nimic în lume.

Relația cu această conferențiară dădea un sens vieții sale. Voia să-i semene, dar și să facă echipă cu ea. Ceea ce i se reproșa încă din copilărie – seriozitatea, rigoarea, așa-zisa ei „răceală”, cum o numea mama sa – era în sfârșit valorizat. Diane jubila de fiecare dată când Olivia arăta aceleași virtuți ca ale ei.

Uneori, în amfiteatru, îi auzea pe studenți murmurând: „Aubusson nu e deloc simpatică”; sau: „Nu pare deloc omul cu care să glumești.” Diane strângea din dinți și tăcea. Dacă nu s-ar fi abținut, ar fi zis: „Olivia Aubusson este o imensă specialistă a inimii. Și nu e aici ca să fie simpatică. Când ajungi la un asemenea nivel, n-ai nevoie să fii simpatic. Pe de altă parte, ați fi foarte mirați să descoperiți cât de haioasă poate să fie.”

Complicitatea celor două nu a trecut însă neobservată, stârnind o serie de sarcasme previzibile, atât din partea academică, cât și din partea rezidenților.

— Asta pentru că tu ești foarte frumoasă, zicea Olivia, râzând.

— Nici dumneavoastră n-arătați rău deloc.

— În sfârșit îmi zice și mie cineva treaba asta!

— Nu cred că sunt singura.

— Păi, cine-ar mai fi?

— Nu știu. Soțul dumneavoastră?

— Stanislas e cercetător în matematică. El nu zice lucruri de-astea.

Diane ardea de nerăbdare s-o întrebe despre viața ei. Sentimentul că ar fi fost prea indiscretă o împiedica însă s-o facă. Tot ce avea legătură cu Olivia i se părea extraordinar.

Într-o bună zi, la ieșirea din universitate, văzu o femeie care o aștepta. Nici una dintre ele n-o recunoscu imediat pe cealaltă.

— Diane, tu ești? Ia te uită, ce frumoasă te-ai făcut! zise femeia.

— Mamă, îngăimă tânăra, împietrită.

Nu-și mai văzuse mama de zece ani. N-avusese nici chef, nici timp. Se mai întâlnea uneori cu tatăl său, de fiecare dată la cererea lui, iar acesta nu făcea decât să se întristeze că ea se îndepărtase de ei, fără a lua vreodată în discuție purtarea soției sale. Ce se întâmplase cu ea? Era palidă, fără vârstă, cu fața răvășită.

— Pot să vorbesc puțin cu tine? o întrebă mama ei.

Intrară într-o cafenea.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Célia a plecat de-acasă.

— Cum așa?

Marie izbucni în plâns și scoase din poșetă o scrisoare.

— Sora ta are un copil. Știai?

— Parcă mi-a zis ceva la un moment dat, zise Diane ridicând din umeri.

— Anul trecut a fost asta. N-a vrut niciodată să-mi spună cine e tatăl. Nu m-aș mira să nici nu știe. De cum a împlinit optsprezece ani, Célia s-a pus pe ieșit întruna în oraș și pe băut zdravăn. După ce zvonuri mi-au ajuns la urechi, s-a încurcat cu tot felul de oameni, bărbați mai în vârstă.

— Treci peste bârfe, bine?

— Pe scurt, s-a potcovit cu o fetiță, Suzanne. Acum o săptămână a plecat fără să spună unde, lăsându-mă să mă descurc eu cu cea mică.

Fără a se opri din plâns, Marie îi întinse lui Diane scrisoarea pe care o ținea în mâna tremurândă.

> Mamă,
>
> Simt că sunt pe cale să comit cu Suzanne greșelile pe care le-ai comis tu cu mine. O iubesc prea mult, nu mă pot abține să n-o țin tot timpul în brațe și s-o pup întruna. N-am chef ca fiica mea să ajungă, ca mine, o epavă lipsită de voință, bună numai să se culce cu

cine se nimerește. Și-apoi, am douăzeci de ani și aș vrea să-mi încep propria viață.

Așa că o să plec, departe, fără să-ți spun unde anume. Ți-o las ție pe Suzanne. Am văzut că o iubești, fără să-ți pierzi mințile cum ți le-ai pierdut întotdeauna cu mine. Poate că, în cele din urmă, o să fii pentru fiica mea ce nu ai fost niciodată pentru fiicele tale: o mamă.

Célia

Diane rămase ca trăsnită o bună bucată de vreme, cu capul aplecat asupra misivei, fără a ști ce să spună.

— E extraordinar ce face, reuși ea să îngaime.

— Ți se pare? zise Marie printre lacrimi. Și eu care voiam să-ți zic să te duci după ea!

— Ai înnebunit? Niciodată n-aș face una ca asta. În primul rând, pentru că sunt de acord cu ea. Și-apoi pentru că, și dacă n-aș fi de acord cu ea, e om în toată firea acum.

— Cum poți să fii de acord cu ea?

— Nu vrea să facă aceleași greșeli ca tine. E un motiv al naibii de bun. Nu vrea s-o sufoce pe Suzanne cu tonele de pupici și de drăgăleli cu care ai zăpăcit-o tu toată copilăria și toată adolescența.

— Dar o iubeam, ce e rău în asta?

— Pesemne că era ceva rău, dacă s-a plâns. Mi s-a plâns și mie, când era mică. I-am zis atunci să discute cu tine. A încercat, dar tu ai manipulat-o cât s-o convingi că fusese ideea mea.

— Nu-i adevărat!

— Mamă, eram după ușa de la baie, am auzit tot.

Diane se uită la mama sa, care rămăsese cu gura căscată, și își dădu seama că nu mințea: uitase, pur și simplu.

— Carevasăzică, am fost o mamă rea?

— Nu și cu Nicolas. El e bine. Îl văd adesea la universitate.

— Și tu pari bine.

— Nu, nu sunt bine. Sunt rece, îți mai aduci aminte?

— Da. Așa ai fost mereu.

— Nu, când eram mică nu eram. M-am forțat să devin rece ca să te pot suporta.

— Nu m-am purtat niciodată urât cu tine.

— Mamă, am plecat de-acasă la cincisprezece ani.

— Da. N-am înțeles niciodată de ce.

— Și totuși, ai zis la toată lumea din oraș că nu-mi puteam reveni după moartea bunicilor. Nu te-ai gândit nicio secundă că poate am plecat din cauza ta?

— Nu. A fost din cauza mea?

Diane își dădu din nou seama că mama ei nu mințea. La universitate și la spital putuse deja să observe stupefianta capacitate a oamenilor de a uita: uitau tot ceea ce nu le convenea sau, mai degrabă, uitau atunci când asta le convenea, adică foarte des. Acum, Diane simțea suferința intensă a mamei sale și sinceritatea uitării ei.

— Să știi, mamă, că amnezia nu e o scuză!

— O scuză pentru ce? zise Marie, care ignora până și faptul că uitase.

Tânăra se simți tentată să-i povestească totul. Ceea ce a oprit-o a fost teama de a nu se ajunge prea departe. Nu știa dacă acest prea departe însemna riscul de a-și ucide mama, dar știa că niciun act și nicio vorbă n-ar putea-o liniști. Dimpotrivă, în loc s-o ajute să se descarce, mărturisirile ei ar afunda-o, poate pentru totdeauna, în infernul acelei copilării de care se chinuise atâta să scape.

S-ar fi putut comporta Marie și altfel? Diane credea că nu. Mama sa nu avea destulă inteligență, îi era cu neputință să facă un pas înapoi. Ce rost avea să-i reproșezi cutare sau cutare lucru unei persoane care nu era în stare să se analizeze, și mai ales după atâția ani?

Femeia aceea care o privea cu o curiozitate dureroasă îi păru inocentă. Ceea ce o absolvea de vină nu era nici prescrierea faptelor, nici uitarea, ci demonul ei. Diane își aminti de hăul în care fusese cât pe-aci să cadă, atunci când își văzuse mama adăpând-o pe Célia cu o dragoste atât de exuberantă, în timp ce pe ea o privase de iubire în mod deliberat. Marie trăia în acel hău. Faptul că ajunsese acolo dintr-o prostie absurdă nu știrbea cu nimic tragicul sorții sale. Purtarea față de fiica cea mare nu era decât expresia unui narcisism deturnat, de care nu părea câtuși de puțin conștientă.

— Mai ești geloasă, mamă?

— Ce prostii spui acolo?

Inconștiența mamei sale mergea așadar până acolo. De fapt, dacă ea nu știa că fusese, probabil că nu știa nici că se vindecase. Cum ar fi putut ști?

— Célia e tot așa de frumoasă cum erai tu? N-am mai văzut-o de zece ani.

— Oh, da, spuse Marie. A ajuns o splendoare de femeie! Sunt mândră de ea! Și totuși, trebuie să-ți spun că tu ești chiar mai frumoasă decât ea, adăugă aceasta fără ca Diane să-i sesizeze vreo cută de amărăciune în colțul gurii. Ce-ar fi dacă te-ai întoarce acasă? N-ai decât douăzeci și cinci de ani, am putea încerca să recuperăm tot acest timp pierdut.

„A rămas la fel de proastă, oftă Diane în sinea ei. Păi, sigur, i-ar plăcea să vin ca înlocuitoare, acum că Célia a șters-o.”

— E prea târziu, mamă, zise ea, simplu.

— Pentru ce e prea târziu?

— Știi că am început rezidențiatul. Îmi petrec cea mai mare parte din viață la spital.

— Am auzit că ești văzută foarte des în compania unei femei de vârsta mea. O profesoară.

— Iar începi cu bârfele?

— Cine e?

— E conferențiară în cardiologie. O cheamă Olivia Aubusson.

— Olivia? Ce chestie! E numele pe care-l alesesem eu pentru tine.

— Serios?

— Da. Dar s-a băgat taică-tău.

— Trebuie să plec, spuse Diane, care auzise deja mai mult decât putea suporta. Să fii o mămică bună pentru Suzanne, mamă.

— Sigur, răspunse Marie de parcă ar fi fost ceva de la sine înțeles. La revedere, fata mea.

Cât a mai regretat Diane că era de gardă în noaptea aceea! Simțea nevoia să se confeseze cuiva. Dacă s-ar fi putut vedea măcar cu Élisabeth! „Partea bună a lucrurilor e că oricum n-aș fi putut să dorm o secundă. Așa că… gata, la muncă!”

A stat ore întregi la căpătâiul unei bătrâne alergice la singurătate.

În mintea ei se stârnise o adevărată furtună: lucrurile pe care i le spusese mama ei se amestecau într-un asemenea hal, încât tot felul de vorbe nesemnificative îi păreau acum că au un înțeles ascuns cel puțin periculos. I-ar fi fost cu neputință să stabilească ce anume o rănea mai mult: suferința actuală a celei care fusese zeița ei sau negarea infernului său din copilărie? Diane nu făcea parte din categoria celor care văd o formă de compensare în chinurile prin care ajung să treacă foștii lor călăi. Chiar dacă era de acord cu Célia, i se părea o chestie îngrozitoare că trebuise să fugă de acasă și să-și abandoneze copilul ca să nu devină nocivă. Cât despre oferta lui Marie de a se întoarce în casa părintească, aceasta o umilea ca o înfiorătoare ironie a sorții.

Era oare ea nebună că simțise un anume sarcasm în observația mamei sale legată de faptul că Olivia avea aceeași vârstă cu a acesteia din urmă? Cum să le compari, de fapt? Marie avea vârsta învinselor, Olivia pe cea a cuceritoarelor. Și-apoi, destăinuirea privind numele pe care fusese cât pe-aci să-l aibă o îngrețoșa.

În tăria nopții, își dori să discute despre toate astea cu Olivia. O oră mai târziu, își jură că n-o să facă nimic în sensul ăsta: ce trăia ea cu femeia aceea superioară n-avea nimic în comun cu o prietenie bazată pe confidențe, nu că n-ar fi avut încredere în ea, ci pentru că ar fi roșit toată de rușine să-i mărturisească asemenea slăbiciuni. Care era scriitorul ăla care spunea că orice existență se reduce la câteva amărâte de secrete? Nici nu se punea problema să-i împărtășească Oliviei bietele ei secrete. Diane voia să se ridice la nivelul prietenei sale, nu s-o împotmolească pe aceasta în mocirla trecutului său.

Una peste alta, ar fi preferat ca toată acea conversație cu mama ei să nu fi avut loc. *Home is where it hurts:* la cât de îndurerată se simțea, își

dădea seama că reînnodase legătura cu casa în care copilărise.

La șase dimineața garda s-a încheiat. Cursurile începeau la ora opt, așa că nu mai avea timp să se culce. A stat la ore ca un zombi, apoi a mers cu Olivia să mănânce de prânz.

— Ce față de cadavru dezgropat! zise aceasta din urmă.

— Am fost de gardă azi-noapte.

— De obicei n-ai figura asta a doua zi.

Diane a simțit că e pe punctul să cedeze. Ca să nu ajungă la așa ceva, a deschis un cu totul alt subiect:

— Olivia, uitați la ce m-am gândit: trebuie să vă luați patalamaua.

— Ce te-a apucat?

— De mult mă gândesc la treaba asta.

— De-aia ai fața asta de mort?

— Degeaba glumiți pe tema asta. De fapt, râdeți ca să nu plângeți. E atât de nedrept că nu aveți titlul de profesor!

— De-aia nu mai pot eu.

— Dacă v-ar fi într-adevăr indiferent, n-ați vorbi atâta despre lucrul asta.

— Nu vorbesc decât ca să-i blamez pe cei care au acest titlu.

— Păi, tocmai. Dumneavoastră, dumneavoastră meritați să fiți profesor.

— Oprește-te, că nu știi despre ce vorbești. Ca să te prezinți la titularizare trebuie să fi publicat vreo zece, douăsprezece articole. Mie mi-ar fi imposibil să public și unul singur.

— Dar nu duceți lipsă nici de subiecte, nici de talent ca să le redactați.

— Revistele luate în seamă pentru titularizarea ca profesor sunt americane. Trebuie să trimiți textele în engleză și în format electronic. Două obstacole de netrecut pentru mine.

— Întotdeauna am fost bună la computere și la engleză. O să scriem împreună articolele alea.

Olivia se opri din mâncat, cu furculița ridicată, stupefiată.

— Nu-ți dai seama. Chiar și dacă n-ai fi rezidentă la cardiologie, tot ai avea enorm de muncă. N-ai cum să te ocupi și de altceva.

— Punem pariu?

— De ce faci chestia asta?

— Pentru că nu mai suport să vă știu fără titlu. În afară de dumneavoastră, niciunul dintre profesorii noștri nu-l merită. Sunt niște impostori.

— Dacă solicit titularizarea, impostorii ăștia o să mă judece.

— Aveți vreo șansă?

— N-am râs niciodată de ei în public. Le-am menajat susceptibilitatea.

— Păi atunci, gata, batem palma.

— Diane, o să fie nevoie de cel puțin doi ani de muncă pe brânci.

— Un motiv în plus să nu mai pierdem timpul. Trebuie să ne apucăm de treabă imediat.

— Asta înseamnă că vreme de doi ani n-o să te mai întâlnești cu nimeni în afară de mine.

— Ne înțelegem foarte bine. Gata, Olivia, haideți că avem mult de lucru.

Diane s-a simțit salvată. Avea să se poată gândi la altceva decât la propria mamă. Cât despre perspectiva unei colaborări intense cu femeia aceea formidabilă, i se părea o chestie entuziasmantă.

În 1997, aproape nimeni nu avea laptop. În biroul de la universitate al conferențiarei era un computer mare.

— Sunt incapabilă să-l folosesc, mărturisi Olivia.

Diane instală niște scaune în fața mastodontului IBM. În cei doi ani care au urmat, cele două prietene își petrecură întreg timpul lor liber pe acele locuri. Adeseori, stăteau acolo până la 3 sau 4 dimineața. Duminica își luau cu ele și provizii.

— Cine are grijă de fiica dumneavoastră? întrebă Diane.

— Stanislas e un tată grozav. O duce pe fetiță la școală, se întoarce acasă ca să lucreze și nu uită niciodată s-o aștepte la sfârșitul orelor. Dar dumitale, îți duce cineva lipsa?

— Nu, spuse tânăra, apreciind cât de abil fusese pusă întrebarea.

De fapt, mințea. Cu câteva zile în urmă, avusese parte de un interogatoriu al lui Élisabeth:

— Te simți atrasă sexual de Aubusson?

Diane i-a aruncat atunci prietenei sale privirea pe care Cezar i-a aruncat-o lui Brutus înainte de a-și rosti istoricele cuvinte de pe urmă.

— Nu m-ar mira deloc, să știi, continuă Élisabeth.

— Nici pe mine nu m-ar mira. Dar nu e cazul.

— Păcat! Aș fi preferat așa.

— Asta mai lipsea!

— Dacă ai fi dorit-o pe femeia aia, aș fi înțeles mai bine purtarea ta. Dar așa, nu pricep nimic.

— Chiar mă pasionează să scriu cu ea articolele astea.

— În asemenea hal, încât nu mai faci absolut nimic altceva? În asemenea hal, încât să nici nu mai dormi?

— Da, uite.

— Câte kilograme ai? Patruzeci și cinci?

— Dă-mi pace!

— E obligatoriu, pentru cardiologi, să fie atât de slabi?

— Majoritatea problemelor cardiace vin din supraalimentare și/sau supraponderabilitate. Mai bine să dau chiar eu un exemplu.

— De aici și până la a fi scheletică…!

În privința asta, Diane gândea la fel ca ea. Dar când Olivia dădea cu ochii de unt, brânză sau carne, făcea ca o mironosiță în fața diavolului. Ea nu se hrănea decât cu crudități și cu puțină pâine.

Când a fost publicat primul dintre aceste articole, Diane a deschis o sticlă de vin. Prietena ei mai mare o privea nevenindu-i să-și creadă ochilor.

— E excelent pentru artere! protestă Diane.

— Pune-mi și mie, dar foarte puțin.

În ciuda acelei austerități, Diane adora colaborarea lor. Cu ajutorul computerului, reușea să deseneze niște diagrame a căror precizie o încânta, pur și simplu, pe Olivia. Când le vedea apoi reproduse în reviste, exulta:

— Rigoarea noastră i-a convins pe americani!

Acel „noastră” o umplea pe Diane de mândrie. Ce onoare să secondezi o femeie atât de sclipitoare! Ce mai conta că dormea doar trei ore pe noapte și că nu avea niciun strop de vacanță? Ca să nu mai vorbim de rezultatele universitare, care erau din ce în ce mai bune.

Cu șase luni înainte de data prevăzută pentru titularizare, Olivia i-a propus să-i fie asistentă.

— N-aș face față.

— Ba sigur că da. O să fii perfectă.

Peste trei luni, Diane a ținut primul ei curs. A fost un succes. „Încă n-am împlinit douăzeci și șapte de ani și deja predau la universitate. Vă mulțumesc, Olivia!” și-a zis în sinea ei, impresionată.

Nicolas a invitat-o la nunta lui. Ea i-a scris o scrisoare foarte drăguță în care se scuza că nu poate veni. „E un concurs de împrejurări, i-a explicat ea. O să mă revanșez mai târziu, cum o să am un pic de timp.” Jignit, Nicolas nu i-a răspuns. Diane a suferit, dar ce altceva ar fi putut face? Avea cursuri de pregătit, o teză de redactat, gărzi de făcut și, înainte de toate, o avea pe Olivia de pregătit psihic pentru iminenta-i titularizare.

Tatăl său a sunat-o ca să-i spună cât de indignat era:

— E căsătoria fratelui tău, ai putea totuși să-ți faci un pic de timp ca să vii și tu!

Lui Diane i-a fost foarte greu să-și păstreze calmul. Omul acela, care nu încercase o clipă să afle de ce fiica sa plecase de acasă la cincisprezece ani, se burzuluia, în numele familiei, că nu binevoia să participe la o ceremonie mondenă.

— Tată, îi răspunse ea, încearcă să mă înțelegi: tocmai ce am început să predau la universitate, îmi pregătesc și teza…

Tatăl o întrerupse, chiuind de bucurie: fiica sa preda la universitate! O asemenea minune de copil avea toate drepturile din lume. Bâigui un „Felicitări, draga mea” și închise. Diane știu că în următoarea jumătate de oră acesta avea să dea vestea, pompos, în tot orașul. Departe de a încerca vreun strop de mândrie, se simți cuprinsă de furie.

Din nou, bine că se apropia titularizarea! Asta i-a permis să se gândească la altceva. Evenimentul acela a fost o excelentă diversiune. Doamna conferențiar a prezentat-o pe tânără ca asistenta ei în munca de cercetare, fapt ce o autoriza să asiste la acea ședință. Partida nu era încă jucată: Olivia trebuia să convingă un juriu alcătuit din profesori infinit mai puțin buni ca ea, fără a-i face să se simtă prost din pricina asta. N-a ezitat să apeleze la formulele uzuale de periere: „Grație competențelor de care profesorul Pouchard a avut binevoința de a mă face să beneficiez", „Așa cum profesorul Salmon a subliniat în strălucitul său articol"… Trebuia demonstrată coerența celor douăsprezece studii publicate recent în reviste americane. Olivia s-a descurcat excelent.

Pentru Diane a fost o reușită. Prietena ei i s-a părut realmente grandioasă ca elocință, inteligență și abilitate. A revăzut în minte cei doi ani de muncă asiduă, cu complicitatea care le-a legat, cu momentele de disperare, cu dificultățile învinse împreună. Faptul că avusese un rol preponderent în învestitura aceea absolut indispensabilă i s-a părut lucrul cel mai important din viața ei.

Odată încheiată expunerea, Olivia s-a dus să se așeze lângă Diane, iar juriul s-a retras pentru deliberări.

— Ați fost fantastică, zise tânăra. Bravo!

— Chiar? murmură Olivia ca în transă.

După o așteptare plină de nerăbdare, juriul își făcu din nou apariția. Yves Pouchard decretă că doamna Aubusson primea titlul de profesor dimpreună cu felicitările juriului. Olivia strânse brațul Dianei mai să i-l frângă, apoi se duse să dea mâna cu fiecare dintre jurați. La ieșirea din amfiteatru, Olivia îi spuse lui Diane că nu va uita niciodată cui îi datorează obținerea acestui titlu.

— Așa cum se obișnuiește, proaspătul titular dă o mică petrecere. Ea va avea loc poimâine seară, în

sala de deliberări. O să-l întâlnești în sfârșit pe soțul meu – iar eu o să ajung în sfârșit să-l revăd!

— Pot să vă ajut cu organizarea?

— Cred că m-ai ajutat destul până acum, Diane. Ai de pregătit o teză.

Cum de mai bine de doi ani își petrecuse cu Olivia cea mai mare parte a timpului, cele patruzeci și opt de ore fără ea i s-au părut extrem de ciudate. În seara petrecerii, a fost nespus de fericită să-și reîntâlnească prietena.

— Diane, dă-mi voie să ți-l prezint pe Stanislas, soțul meu.

Era un bărbat de vreo cincizeci de ani, înalt, suplu și foarte elegant.

— Vă las să vă cunoașteți mai bine, spuse Olivia, care se duse să-i primească pe ceilalți invitați.

Conversația s-a dovedit extrem de anevoioasă. Stanislas abia dacă asculta, iar când asculta, era chiar mai rău. Se mira, agitat: „De ce mă întrebi așa ceva?”, deși nu fusese întrebat nimic. Iar când Diane chiar îl întreba, nu răspundea. În cele din urmă, tânăra și-a dat seama că era mai bine să tacă. Muțenia îl calmă imediat și-i readuse pe chip o expresie agreabilă. Apoi ea îl rugă s-o scuze că-l lăsa singur și se duse să abordeze și alte persoane. Nu i-a fost deloc ușor, probabil pentru că avea cu douăzeci de ani mai puțin decât media de vârstă a celor de acolo, care păreau a se întreba cu toții ce căuta ea la acea petrecere.

Momentul culminant al serii a fost discursul Oliviei. Extrem de emoționată, s-a urcat pe podium și a început să vorbească:

— Aveam cincisprezece ani când, citindu-l pe Alfred de Musset, am descoperit celebra frază: „Lovește-ți inima, acolo e geniul.” Adolescența cunoaște astfel de străluminări: am știut pe loc că îmi voi dedica propriul viitor studierii acestui organ…

Rămasă perplexă, Diane nici nu mai asculta. Peroraţia s-a încheiat într-un ropot de aplauze. Yves Pouchard a ţinut un toast. Nimeni n-a observat că tânăra plecase.

A doua zi, Diane se întrebă de ce o tulburase atât de tare povestea respectivă. Alfred de Musset aparținea întregii lumi. După doi ani de colaborare neîntreruptă, era firesc ca Olivia să fi ajuns să confunde propriile amintiri cu ale ei. Își făgădui că n-o să se mai gândească niciodată la treaba asta.

Ca de obicei, se întâlni cu prietena ei ca să ia prânzul împreună.

— A ieșit foarte bine ieri, zise ea politicoasă.

— Așa-i?

Olivia îi povesti cu însuflețire mii de amănunte. Diane se simțea mai degrabă ușurată că aceasta n-o văzuse când plecase.

— Cum ți s-a părut Stanislas?

— Păi… Cum să spun?

Femeia mai în vârstă izbucni în râs.

— Scuze, ar fi trebuit să te avertizez. Specialitatea lui, în matematică, e topologia.

— Ce mai înseamnă și minunea asta?

— Sinceră să fiu, n-am înțeles niciodată. Dar e o chestie de notorietate că cine se ocupă cu așa ceva ajunge să fie cam ciudat. E suficient să nu vorbești nimic cu el; atunci, totul e bine.

— Dumneavoastră nu vorbiți niciodată unul cu celălalt?

— Nici părinții mei nu-și vorbeau. Când i-am atras atenția maică-mii asupra acestui lucru, mi-a zis: „Draga mea, suntem căsătoriți de treizeci de ani. Ce-ai vrea să ne mai spunem?” Am aplicat și eu aceeași tactică, ceva mai târziu, asta-i tot.

Diane simțea nevoia s-o mai întrebe o mulțime de lucruri. Se abținu însă, de teamă să nu pară indiscretă.

Peste câteva zile, Olivia o anunță că a doua zi avea să ia prânzul la popotă, cu ceilalți profesori. Popota era numele pe care ele îl dăduseră zonei rezervate somităților din restaurantul universitar.

— În sfârșit, o să vedeți dacă acolo se mănâncă niște chestii speciale, glumi Diane.

Peste două zile, s-a dus la braserie. Olivia n-a apărut. Nici în ziua următoare. Diane a înțeles atunci că prietena ei folosise o formulă mai ocolită prin care să-i spună că n-aveau să mai ia prânzul împreună. „Ca să vezi ce repede i s-a urcat la cap titlul de profesor!” nu se putu ea abține să-și zică în gând.

Până la urmă, a dat de Olivia pe un culoar și a salutat-o cu răceală.

— Ei, Diane, ce s-a-ntâmplat cu dumneata?

— Dumneavoastră mă întrebați asta?

— Oh, iartă-mă, ar fi trebuit să-mi dau seama. Hai să iei prânzul cu noi, la popotă!

— Când erați conferențiară, ziceați că n-aveți voie la popotă. Or, eu nici măcar conferențiară nu sunt.

— Sunt sigură că Yves și Roger nu se vor formaliza.

— Am așa un chef să vin, mai ales când îmi amintesc cum ani în șir îmi tot spuneați cât de tare îi disprețuiți!

— Taci, să nu te audă cineva.

Această ultimă replică îi puse capac lui Diane, care plecă pur și simplu.

Câteva zile mai târziu, găsi un bilețel în cutia de corespondență: „Îmi pare rău pentru această neînțelegere. Hai să cinăm împreună diseară, la mine acasă, la ora 8, fără niciun fel de fasoane.”

Tinerei i se umplură ochii de lacrimi. Olivia o invita acasă la ea! De când visa la chestia asta! Cum de se putuse îndoi de prietenia ei?

Cel care i-a deschis ușa a fost Stanislas. Diane își aminti de felul lui de a funcționa, așa că se mulțumi să-i spună bună seara. Fără să scoată vreo vorbă, bărbatul o conduse într-un salon mobilat cu gust, apoi o lăsă acolo și se retrase. Stătu singură o bună bucată de vreme, contemplând acel loc pe

care și-l imaginase în fel și chip și care se dovedea a nu avea nimic deosebit.

— Cum așa, Diane, erai aici? Trebuia să mă strigi, zise Olivia intrând în încăpere.

— Nu voiam să vă deranjez.

Au vorbit despre tot felul de lucruri. Diane s-a bucurat să constate că nu se pierduse nimic din complicitatea lor. Era cu totul fermecată de prietena sa, pe care o găsea plină de prestanță și naturalețe.

— Mă duc să pregătesc cina, zise ea ridicându-se. Să nu te aștepți la cine știe ce minuni: nu e domeniul meu de competență.

Tânăra se duse cu ea în bucătărie și zâmbi când văzu că din meniu făceau parte salata și crudităților.

— Puteam să pun pariu! zise ea.

— Nu fi obraznică! Fiindcă râzi de mine, tu o să aranjezi masa.

În timp ce așeza farfuriile, Diane observă doi ochi iscodind-o pe furiș. Trebuia să fi fost fiica Oliviei. Își dădu seama că nu știa cum o cheamă pe fetiță.

— E cineva acolo? șopti ea cu blândețe.

Văzu apărând, timid, o fetiță atât de mică și de firavă, încât nu i-ar fi dat mai mult de opt sau nouă ani. Din calcule însă, trebuia să aibă vreo doisprezece. Copila abia îndrăznea să se uite la ea.

— Bună seara. Cum te cheamă?

Niciun răspuns. Olivia intră brusc în salon și zise, ușor răstit:

— Ei, Mariel, ți-ai înghițit limba?

Fetița dispăru numaidecât.

— Ce drăguță e! exclamă Diane.

— Și foarte sociabilă, după cum ți-ai dat seama, completă Olivia.

— Așa e la vârsta asta.

— Serios? Dumneata așa erai la doisprezece ani?

— Fiecare crește în ritmul său.

— Crește? Nu cred că e cuvântul potrivit.

Stânjenită, Diane schimbă subiectul și se duse la bucătărie să taie rondele niște ridichi. După cinci minute, auzi o voce anormal de pițigăiată zicând:

— Mami, trebuie să-mi semnezi carnetul de note.

Olivia înșfăcă carnetul, se uită rapid peste rezultate, oftă și semnă fără să facă niciun comentariu. Mariel dispăru apoi din nou.

— Probleme? întrebă Diane.

— Ca de obicei, zise Olivia indiferentă.

— Pot să mă duc puțin la ea?

— Cum vrei.

Diane ieși pe hol, bătu la una dintre uși, nu primi niciun răspuns, deschise și dădu de Stanislas, întins pe pat, cu ochii deschiși, uitându-se în tavan. Închise repede ușa la loc și deschise alta. Mariel stătea pe jos, cu genunchii strânși la piept.

— Pot să-ți văd și eu carnetul de note?

Copila, terifiată, nu zise nimic. Diane îi luă încetișor carnetul și-l răsfoi. „Mariel Aubusson, clasa a VI-a”. Fetița avea deja un an întârziere. Cât despre rezultate, acestea erau consternante. Profesorii nici nu îndrăzneau să scrie vreun comentariu, atât de slab era nivelul.

„Tatăl e cercetător în matematică, mama e profesoară de cardiologie la universitate…” se gândea Diane, căutând cu disperare ceva pozitiv de zis. În cele din urmă, văzu că la gimnastică fetița crescuse de la -3 la -1.

— Bravo! La gimnastică ai făcut progrese, strigă ea cu un entuziasm căznit.

Mariel ridică privirea, stupefiată. Avea un zâmbet atât de dezarmant, încât Diane o prinse pe după umeri și o îmbrățișă.

Pornind-o înapoi spre salon, văzu în bibliotecă o medalie care o intrigă. Prietena ei îi surprinse privirea și spuse cu mândrie:

— E medalia Fields. Stanislas a câștigat-o la treizeci și nouă de ani.

Chemat de soție, laureatul celei mai înalte distincții internaționale în matematică se așează la locul său, alese una câte una frunzele de salată și le așează în farfurie, apoi se uită la ele circumspect. În cele din urmă, le mâncă fără să scoată un cuvânt. Mariel nu vorbi nici ea mai mult, ronțăindu-și mâncarea cu o figură timorată. În acest timp, stăpâna casei conversa, fermecătoare, fără a se sinchisi câtuși de puțin de tăcerea lor. Diane ar fi ascultat-o cu mare plăcere dacă suferința celei mici n-ar fi fost atât de evidentă.

După masă, cum Stanislas se pregătea să se retragă, soția îi spuse:

— Nu lucra până târziu, dragule.

Apoi, dându-și seama că Diane o privea perplexă, Olivia adăugă:

— L-ai văzut întins în pat, cu ochii larg deschiși, uitându-se în tavan? Așa face el cercetarea în topologie. Patru minute pe zi, se dă jos din pat ca să-și noteze ideile pe un colț de hârtie. Impresionant, nu?

Strălucea toată de mândrie când vorbea despre soțul ei.

Diane adusese o cutie cu bomboane de ciocolată. Olivia o deschise, ca să se poată servi fiecare, la cafea. Mariel ceru voie din priviri să ia o bomboană.

— Ia liniștită, draga mea, zise mama sa.

Să fi fost acel „draga mea” sau ciocolata? Chipul fetei radia de plăcere. Micuța suspină de desfătare. Diane zâmbi și o îmbie să mai ia una.

— Nici vorbă, interveni Olivia. Ciocolata îngrașă.

— Mariel e slabă ca un țâr! protestă Diane.

— Și așa trebuie să rămână.

A spus-o pe un ton atât de sec, încât fetița a dispărut pe loc.

Musafira a rămas interzisă. Gazda i-a înțeles greșit reacția și n-a mai contenit cu banalități de tot felul, că „Niciodată nu e prea devreme să ai o bună

igienă a vieții”, că „Excesul de ciocolată cu lapte joacă un rol deloc neglijabil în proliferarea bobilor cardiovasculare”, fără să-și dea seama de stânjeneala celeilalte.

Diane inventă un pretext ca să plece cât mai repede. Probabil că Olivia se simțea într-o situație de eșec social, căci nu mai pridea cu insistențele („Nu poți să pleci așa de repede! Așteptam de-atâta vreme momentul ăsta…”). Tânăra i-o tăie scurt, adăugând că trebuia neapărat să plece, dar că putea să treacă și în seara următoare.

— Excelentă idee, se extazie gazda, cu o voce pe jumătate mieroasă, pe jumătate acră.

— Aș veni pe la 6 seara, dacă e în regulă și pentru dumneavoastră.

În mașină, Diane își spuse că nu putea să fie decât o coincidență. Cum ar fi putut exista un cât de mic numitor comun între acea amărâtă de puștoaică traumatizată și propria ei copilărie? Și, înainte de toate, ce legătură putea exista între atât de sclipitoarea Olivia Aubusson și mama ei? Evită să aprofundeze subiectul.

A devenit un ritual: din două în două zile, Diane se întâlnea cu Mariel la ora 18 și o ajuta să-și facă temele. La început a fost o adevărată nebunie: s-a dovedit că fata nu știa decât să scrie și să citească, atât. Tânăra evita cu mare grijă întrebările deranjante, „Tatăl tău sau mama ta nu ți-au spus niciodată că…”, pentru ca micuța să nu-și dea seama de grava deficiență parentală de care suferea.

Olivia, în schimb, nu pierdea niciodată ocazia să bată șaua ca să priceapă iapa:

— Diane, nu ți se pare odioasă culpabilizarea asta de azi a mamelor? Ai observat că sunt invocate toate pretextele posibile și imposibile pentru a fi trase de urechi că nu se ocupă îndeajuns de copiii lor? Despre tați însă, niciun cuvânt.

— Aveți dreptate, e strigător la cer că nu sunt incluși și tații în această culpabilitate. Exceptând, bineînțeles, cazurile când tații sunt la limita autismului.

— Mie Stanislas mi se pare uluitor. E atât de punctual când trebuie s-o ducă pe fetiță la școală ori să meargă s-o ia! Mi se rupe inima când văd atâția copii trenând în fața școlii în așteptarea părinților.

— Într-adevăr, Stanislas e de o exactitate impresionantă în sarcinile care-i revin.

— Dăruirea dumitale mă emoționează, Diane, dar n-aș vrea să-ți pierzi din timpul tău atât de prețios. Mariel n-o să fie niciodată un geniu, știi foarte bine.

— Nu vreau decât s-o ajut să încheie cu bine clasa a șasea. Face progrese serioase.

— Și teza dumitale? Și studiile dumitale?

— Fetei dumneavoastră îi consacru mai puține ore decât vă consacram dumneavoastră, când vă pregăteați pentru obținerea titlului de profesor.

— Cu mine cred că ai avut totuși ceva mai mult de câștigat.

— Nici nu încape comparație. Dar mă înțeleg foarte bine cu Mariel.

— Genul ăsta de copil e foarte atașant, toată lumea știe.

„Cum e posibil?” se gândea Diane auzind asemenea grozăvii. În orice caz, de-acum încolo avea să se uite cu alți ochi la Olivia. Singurul lucru de care-i păsa era propria-i reputație, într-adevăr, avea un curriculum vitae seducător: carieră strălucită, soț remarcabil. Câtă vreme nu intrai în vorbă cu el, Stanislas era soțul ideal, și-apoi ea avea chiar și un copil, așa încât nimeni nu-i putea reproșa că-și „sacrificase viața de femeie”. Expresia asta îi dădu fiori lui Diane. Cum de o persoană atât de inteligentă precum Olivia putuse aduce pe lume un copil numai din acest motiv? Diane știa că Mariel nu era un accident: Olivia îi spusese că se chinuise mult până să rămână însărcinată.

„E prietena ta. N-o judeca”, își repeta ea în sinea ei. O voce interioară îi replica însă imediat: „Chiar e prietena ta?” Pentru a se convinge că era, Diane trebuia să-și amintească perioada dinaintea titularizării. Dar, vai, ce mai rămăsese din fabuloasa lor complicitate de atunci?

Olivia, care o făcuse de atâtea ori să râdă bătându-și joc de ifosele mandarinatului, le adoptase acum pe toate. Se trăgea de șireturi cu profesorii, discuta cu ei la *per tu,* mirându-se că nu se înțelege despre cine vorbea („Cum care Gérard? Michaud, ce Dumnezeu?!”), se înscrisese în clubul lor sportiv și nu pierdea nicio ocazie să stea cu ei. În fond, deși o cam irita, îi și convenea că Diane se juca de-a babysitterul, cum zicea ea: se putea achita și mai bine de sarcinile ei mondene, lăsându-i pe Stanislas și pe Mariel în grija tinerei.

De Stanislas era simplu să te ocupi; câtă vreme masa de seară era servită la ora 20 fix, el nu-și manifesta nicio nemulțumire, adică nu se manifesta în niciun fel. Privind retrospectiv, Diane

se indigna la gândul că, ceva mai bine de doi ani, fetița n-a avut altă companie în afara acelui tată mutălău și lunatic.

„Atitudinea Oliviei s-a schimbat, ce-i drept, dar mai puțin decât a mea față de ea”, se admonesta Diane. Cum ar fi putut ea simți aceeași prietenie ca odinioară pentru mama lui Mariel? „Nu sunt obiectivă, o văd prin prisma amintirilor mele de când eram copil”, își spunea ea. În mod clar, suferința fetiței o reactiva pe a sa. „Și-apoi, eu îi aveam pe bunici, pe tata, pe frate-meu. Ea însă, în toți acești ani, nu s-a bucurat de afecțiunea sau de atenția nimănui. Nu trebuia să fii un mare savant ca să intuiești că fetița nu avea prieteni de vârsta ei și că nici n-avusese vreodată.”

Mariel și Diane s-au atașat foarte tare una de cealaltă. Când tânăra își făcea apariția, copila se arunca în brațele ei. Diane nu se mulțumea s-o ajute la făcutul temelor. Observând că micuța avea părul murdar, a sfătuit-o să se spele mai des pe cap. Fetița i-a zis că ea nu era în stare s-o facă și că mama ei era cea care o spăla „uneori”.

Diane îi șamponă părul deasupra căzii din baie, după care i-l clăți. Luă apoi foenul și-i spuse lui Mariel să aplece capul în față: în timp ce o usca, simți că fetița se sprijinea cu fruntea de pântecul ei și se înfioră, amintindu-și că și ea stătea în aceeași poziție în copilărie, când mama îi usca părul. Și își mai aduse aminte de emoția pe care o simțea în acele momente, pentru că inventase un contact posibil cu zeița sa.

„Dar eu aveam șase ani când făceam treaba asta. La doisprezece ani e un pic cam târziu.” Așa că a învățat-o pe Mariel să se spele singură pe cap.

— Trebuie să-ți spun ceva, îi zise într-o seară Olivia, după ce Mariel se culcase.

— Vă ascult.

— Aș vrea să mă dedic și mai mult cercetării. După titularizarea ca profesor, am tendința să mă

culc pe lauri. Nu mai merge așa. Și e un moment foarte bun, am o mulțime de idei.

— Excelent!

— De-asta am nevoie de dumneata. Ai putea ca din când în când, de exemplu o dată din două, să ții cursurile în locul meu?

— Nu sunt profesor, n-aș fi în stare.

— Ei, na! Bineînțeles că ești în stare! Ești o tânără de o inteligență excepțională. Cum să nu te descurci?

Flatată, Diane acceptă complimentele:

— Mulțumesc. Dar o să-mi ia destul de mult timp ca să mă pregătesc.

— M-am gândit și eu. Timpul ăsta nu va fi însă unul irosit. Îți va aduce mari foloase și pentru teză, și pentru studii, și, se înțelege de la sine, pentru obținerea titlului de conferențiar.

— Mai e mult până departe!

— Ajungem noi și acolo.

Acel „noi” nu-i scăpă tinerei Diane, care se întrebă cum trebuia să-l interpreteze.

— Evident, continuă Olivia, asta o să-ți lase mai puțin timp să te ocupi de Mariel.

Acum știa unde bătea. Se prefăcu totuși că n-a înțeles:

— O să am întotdeauna timp pentru Mariel.

— Sigur, sigur. E foarte drăguț din partea dumitale, spuse Olivia.

Diane îi recunoscu acea cută de amărăciune din colțul gurii. Își aminti de cuvintele bunicii sale: gelozia n-are nevoie de motive ca să-și instaureze domnia. Fusese deja adevărat în cazul mamei ei. Dar cât de adevărat era în cazul Oliviei! Prin urmare, puteai să fii profesoară la universitate, bașca o femeie împlinită și seducătoare, și totuși să fii geloasă pe fiica ta plăpândă și traumatizată, pentru atenția acordată de o fostă admiratoare.

Fiindcă nu era vorba de nostalgia după o prietenie care risca să se destrame. Dacă ar fi fost așa, Olivia ar fi recurs la registrul sentimental. „Ce

e groaznic e că strategia asta chiar ar fi ținut, își zicea în sinea ei Diane. Bine că mă crede o simplă ambițioasă! Hai să ne prefacem că-i dăm dreptate.”

Diane a intrat într-o nouă fază de surmenaj, între cursurile Oliviei, cursurile sale și teza pe care o avea de pregătit, studiile pe care trebuia să le parcurgă, nopțile de gardă și orele consacrate lui Mariel, nu-i rămâneau, în medie, decât două ceasuri de somn zilnic. „Nu știu cum mai rezist”, își zicea ea. Oboseala sa ajunsese atât de mare încât, dacă avea de ales între mâncat și dormit, nu ezita niciodată: somnul devenise sfântul Graal. În condițiile unui asemenea regim de viață, a slăbit încă și mai mult.

— Atenție mare, i-a zis Olivia, că ești pe punctul de a nu mai arăta bine.

În fața acestei solicitudini ambigue, Diane a jucat rolul pe care i-l atribuia vechea sa prietenă: cel de om care ar fi lins și podelele numai să-și atingă scopul.

Motorul său avea drept carburant un amestec exploziv de ură și iubire. Aceasta din urmă îi era adresată fetiței, ale cărei progrese o încurajau: Mariel obținea acum rezultate aproape satisfăcătoare la toate materiile. Diane nu pierdea nicio ocazie de-a o felicita, îmbrățișând-o. Chipul radios al micuței o răsplătea pentru eforturile sale.

Olivia avea dreptate: putea ține cursurile în locul ei cu mare succes. Derutați inițial de acest cadru didactic doar cu puțin mai în vârstă ca ei, studenții au fost până la urmă încântați de asistenta profesoarei Aubusson. La sfârșitul prelegerilor sale, Diane se simțea cuprinsă de o febră care o depășea.

Cu ura era ceva mai complicat. „Cum știi dacă urăști pe cineva?” se întreba ea uneori, în prezența Oliviei. Îi era mai ușor s-o urască în lipsă: când se gândea la felul cum se purta femeia aceea cu Mariel, îi venea s-o bage cu mutra în prima baltă de noroi. „Asta trebuie să fie ura”, diagnostica ea. În afara acelor porniri, ceea ce simțea pentru Olivia aducea cu un fel de decepție abisală. „Un

sentiment generos, în fond: arată că speram multe de la ea.”

Când se pregătea să încheie un pasaj mai delicat din teză, cineva bătu la ușa biroului său.

— Intră, spuse Diane.

Era Élisabeth. În așa măsură uitase de ea, încât nu-i venea să creadă că o vedea acolo, în carne și oase.

— N-ai mai răspuns la telefon, așa că iată-mă!

— Iartă-mă, dar am tras ca un animal de povară.

— Parcă ești un zombi. Ia spune-mi, ce s-entâmplă?

Diane îi expuse situația sa profesională. Élisabeth se încruntă.

— Măcar te plătește?

— Sigur că da. În privința banilor a fost întotdeauna foarte corectă.

— Există așadar și domenii unde e mai puțin corectă?

— Ce insinuezi?

— N-ai impresia că se cam folosește de tine?

— Nu. Ea nici nu voia să ajungă profesor. Eu am convins-o să încerce să obțină titularizarea. Și a trebuit să insist.

— Da, sigur. Și acum e foarte nefericită că a obținut-o…

— Bineînțeles că-i mulțumită. E și normal. Degeaba-i cauți nod în papură în privința asta.

— Nu-i caut nod în papură. Cred însă că nu ți-a fost chiar atât de greu s-o convingi să-și ia titlul de profesor.

Diane recunoscu în sinea ei că avea dreptate.

— De fapt, care-i motivul acestei vizite? Doar n-ai bătut atâta drum doar că să vezi dacă mai sunt în viață?

— Am venit să te invit la nunta mea, declară Élisabeth.

— Ce???

— Întrebare de baraj: cu cine crezi că mă mărit?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Prietena ta cea mai bună se mărită și tu nu știi cu cine. Bravo!

— Știu, am fost cam distantă în ultima vreme, îmi pare rău.

— În ultimii ani, vrei să spui. Fii atentă că eu nu sunt ca frate-tău: eu nu-ți permit să nu vii la nunta mea.

— Cu cine te măriți?

— N-o să-ți spun. Asta o să te facă să vii. Te țin în suspans.

— Nu cu frate-meu, totuși, nu?

— Ce-ai înnebunit? Îți amintesc că e însurat.

— Poate că a divorțat, între timp.

— Te-ai rupt de toată lumea, din câte văd. Vrei să te invit cu Olivia?

— Nu. De ce?

— Regulile de politețe spun că trebuie invitați ambii membri ai unui cuplu.

— Eu și cu ea nu suntem un cuplu, am mai vorbit despre asta.

— Lucrurile puteau evolua. În orice caz, dacă nu te-ai cuplat cu ea, sigur nu te-ai cuplat cu nimeni.

— Dacă asta voiai să știi, era suficient să mă întrebi.

— Iritabilă te-ai mai făcut! Fii atentă, mă căsătoresc pe 30 martie. Dacă nu vei fi acolo, o să vin după tine. N-o să te poți fofila.

Ziua de 30 martie i se părea foarte departe. Viteza cu care au trecut însă lunile ce o despărțeau de acea dată o uimi. Muncea atât de mult, încât timpul nu mai avea deloc miez. Fiecare zi era doar cotorul unei zile și nu era ea cea care ronțăia partea zemoasă.

Într-o dimineață din ianuarie, a descoperit că avea douăzeci și opt de ani. „Și dacă aș avea patruzeci și șase, care ar fi diferența?” își zise ea, apatică.

În acest ritm, data de 30 martie a ajuns în curând iminentă. În ziua Z, Diane și-a dat seama că nu se gândise la nicio ținută. Scotoci prin dulap și scoase de acolo o fustă și o bluză asortate. Înota în ele de largi ce erau, parc-ar fi fost de căpătat, dar erau niște haine care puteau fi socotite drept elegante. „Puțin îmi pasă, de fapt, își zise ea. Ce mă deranjează e c-o să pierd atâtea ore de muncă."

Splendidă în taiorul ei alb, Élisabeth i-l prezentă pe soțul ei, un oarecare Philippe, care i s-a părut simpatic („Mda, a meritat suspansul", se gândi în sinea ei). Domnul și doamna Deux erau încântați s-o revadă; cât despre ea, a fost surprinsă de cât de emoționată s-a simțit că-i reîntâlnea. Revederea lor îi amintea de un capitol al vieții pe care îl credea închis pentru totdeauna.

Când s-a dus să-și ia un pahar de șampanie, a văzut-o, cu stupoare, în mulțimea de invitați, pe Olivia, proaspăt ieșită de la coafor, dedându-se, plină de antren, mondenităților.

Dădu fuga s-o întrebe pe Élisabeth de ce o invitase. Aceasta îi zise că i-a trimis o invitație, de formă, și că, spre surprinderea ei, a acceptat imediat.

— Și am invitat-o împreună cu soțul, care e și el pe-aici. Te deranjează, e vreo problemă?

— Nu.

Nu era nicio problemă, mai ales că Olivia nici nu-i observase prezența. „Iată așadar ce înțelegea ea prin a-și consacra timpul cercetării", își zise în sinea ei Diane. Dincolo de sarcasm, nu se putu abține să nu simtă și o anume încântare. Unde era femeia austeră pe care o întâlnise în urmă cu trei ani? Olivia avea o costumație superbă și profita de cel mai mic prilej pentru a izbucni în râs. Toți cei din jur, că erau bărbați sau femei, n-aveau ochi decât pentru ea. „Ce s-a-ntâmplat cu obișnuita ei austeritate?" se întrebă Diane.

Din păcate, cunoștea răspunsul. Când se machiase pentru nuntă, fusese frapată de ariditatea

chipului său. Era mai rău decât simpla uscăciune. Diane își pierduse grația, și tocmai grația aceasta o vedea acum strălucind la Olivia.

Preț de o clipă, se bucură pentru frumusețea vechii sale prietene. Brusc însă, simți că sufletul i se despică în două, lăsând loc hăului, și știu că întreaga sa ființă avea să fie suptă în acel abis, într-atât de puternică era atracția acelei dureri îmbătătoare.

„Nu se poate. Doar n-o să mă las învinsă atât de ușor”, se îmbărbătă ea. Trebuia să-și mute de urgență privirea. Ceva mai încolo, l-a văzut pe Stanislas pierdut în contemplarea paharului său cu suc de portocale. Și-a dat seama că Mariel era singură acasă, și că nu-și dorea decât un singur lucru, să se ducă la ea, ca să scape de toată mascarada asta. Evident, nu asta-și dorea și Olivia. Fără să se uite la ea, Diane se dădu mai aproape, ca să asculte ce spunea: „…fiul dumneavoastră, da, am priceput, Maxime, un tânăr foarte dezgheţat. E o plăcere să-l ai la cursuri.” Diane se abținu să nu izbucnească în râs, fiindcă Olivia nu ținea minte niciodată numele mici ale studenților. „Da, predau la universitate de ceva mai bine de douăzeci de ani. N-ați fi zis? Sunteți drăguț! Am de muncă atât de mult, că nici n-am timp să îmbătrânesc!” Ia uite cu ce texte umblă, își zise în gând Diane. Se simți ușurată să descopere că hăul din sufletul său se închisese.

„O minunăție, șampania asta! auzi ea în continuare. Ce e? Deutz? Da, aș recunoaște-o dintr-o mie. Mereu am zis că rostul vieții e să bei o șampanie bună.” De astă dată, lui Diane i-a fost chiar foarte greu să-și reprime pornirea de a râde în hohote. Olivia se ferea de șampanie ca de ciumă: se temea să nu-și piardă stăpânirea de sine. Nu se putu abține să nu arunce o privire la paharul acesteia: era aproape plin.

— Tu chiar nu poți să te uiți în altă parte? îi zise Élisabeth.

— Te-am rugat să n-o inviți.

— Nu regret deloc că nu te-am ascultat. Acum pot și eu să-mi dau seama de cât de gravă e situația.

— Gata, m-ai judecat destui?

— Nu te judec. Mă îngrijorezi. Ești pe punctul de a intra în ceva oribil. Fă în așa fel încât să stai cât mai departe de femeia asta, crede-mă. Na, că vorbeam de lup…

Olivia se apropia ca s-o felicite pe mireasă și se prefăcu surprinsă să dea cu ochii de Diane:

— Ia te uită, tu erai? Și eu care credeam că-i un cuier!

— Vă prieste cercetarea, arătați splendid, replică Diane.

— Da, se vede că aveți niște asistenți de nădejde, interveni Élisabeth.

Simțind că situația nu-i era favorabilă, Olivia zâmbi și se lăsă confiscată de una dintre numeroasele persoane care voiau să-i vorbească.

— Ce fandosită! zise Élisabeth.

— Nu era așa când ne-am cunoscut.

— Vrei să n-o mai scuzi atâta? E odioasă, tipa! Uită-te și tu ce mai bârfește și ce se mai laudă: tu te-ai chinuit ca un câine ca să-și ia ea titlul de profesor, iar ea nu-l folosește decât ca să se dea mare în fața celorlalți! Și-acuma, gata, treci la fursecuri! E un ordin! Mor când te văd atât de slăbănoagă!

— Îmi pare rău pentru faza de la ultima noastră întâlnire, îi zise Olivia lui Diane, într-o seară în care aceasta venise să se ocupe de Mariel.

— Care fază?

— Atunci, la nunta prietenei tale. M-am purtat complet aiurea cu dumneata. Nu știu ce m-a apucat.

— Am uitat cu totul.

— Ce bine! Însemni foarte mult pentru mine, să știi. De altfel, chiar vreau să-ți propun ceva.

„Mă gândeam eu", își zise în gând Diane, care se aștepta la cine știe ce nouă corvoadă.

— Aș vrea să ne tutuim, zise Olivia zâmbind.

Tânăra a fost atât de surprinsă, încât a căscat niște ochi cât cepele.

— Ești de acord? Ah, ce mă bucur! E mult mai simpatic așa.

— Sper să fii indulgentă cu mine. S-ar putea să mai scap, când și când, câte un „dumneavoastră".

— Nicio problemă. De mult ar fi trebuit să trecem la *per tu.* Când am auzit-o pe Mariel tutuindu-te, atunci mi-a venit ideea.

Diane dădea în clocot. „Trebuia să-mi dau seama, cum am putut să iau drept semn de prietenie ceea ce nu era, de fapt, decât gelozie pe propria fiică?"

În scurt timp, a regretat amarnic acea tutuială. Renunțarea la „dumneata" a însemnat pentru Olivia dispariția ultimelor urme ale respectului pe care i-l mai arăta lui Diane. Înainte îi spunea: „Scuze, ai terminat de corectat lucrările de la parțial?" Acum asta se transformase în: „Bun, gata cu corectatul?"

Marele absent al *per tu*-ului era chiar acel tu. Olivia nici nu i se mai adresa cuiva.

Diane își adună tot ce-i mai rămăsese ca îndrăzneală și-i spuse Oliviei că nu mai putea ține jumătate din cursurile acesteia.

— Am susținerea tezei în septembrie. Sunt departe de-a fi gata.

Olivia nu văzu niciun inconvenient, dat fiind faptul că erau în aprilie.

— O să te ajut și eu, spuse ea.

— Nu-i nevoie.

— Ți-aș putea arăta niște trucuri pe care le-am aplicat și eu, insistă Olivia.

„De ce nu, la urma urmelor?” își zise tânăra.

Devotamentul Oliviei o uimi. În loc să plece în vacanță, a stat cu ea toată vara. I-a dat tot felul de sfaturi, nu lipsite de o oarecare dibăcie. Nimic fundamental, dar lucruri care se puteau dovedi utile.

Cu o săptămână înainte de susținere, Diane a insistat ca Olivia să plece câteva zile și să se bucure de soare.

— Ai făcut destule pentru mine. O să am eu grijă de Stanislas și de Mariel.

— Mulțumesc că te ocupi de copii, spuse Olivia râzând.

Cu o zi înainte de întoarcerea Oliviei, Diane a făcut puțină ordine în apartamentul familiei Aubusson. Dădu astfel peste un plic mare, maro, care nu era închis și se uită din reflex înăuntru. Erau niște ciorne cu corecturi ale unui articol de-ale Oliviei. Acesta se baza pe elementele cele mai personale și mai interesante ale tezei lui Diane, al cărei nume nu apărea menționat în note nici măcar o dată.

Tânăra băgă foile la loc în plic, se așeză și se gândi.

„O să-mi compromit viitorul din cauza acestui monstru. Și mai face parte și din comisia de evaluare a tezei. O să strâng din dinți până mâine. După aia, o rup cu ea fără nicio explicație. Altfel, o omor.”

Ruptura de Olivia însemna ruptura de Mariel. Perspectiva asta o întrista, dar mai bine așa decât

să-i fi omorât mama.

Seara, când se duse s-o învelească pe fetiță, o îmbrățișă cu și mai multă afecțiune.

— Somn ușor, draga mea, spuse ea în timp ce-i închidea ușa camerei.

Își răsfoi o ultimă dată teza, apoi se băgă în pat. Uimită de propriu-i calm, adormi.

În ziua Z, se duse s-o aștepte pe Olivia la gară.

— N-ar fi trebuit ca la ora asta să stai liniștită și să-ți revezi lucrarea?

— O știu deja pe dinafară. Arăți splendid.

Susținerea tezei începea imediat după prânz. Conștientă de intensitatea urii la care ajunsese, Diane era mai stăpână pe sine ca oricând. N-a avut nevoie să se uite nici măcar o dată pe notițe. Când dezvolta un aspect pe care Olivia îl preluase în articolul său, i se adresa cu precădere ei. Aceasta n-a încetat nicio clipă să zâmbească plină de mândrie, de parcă ea ar fi fost la originea unui asemenea nivel de excelență.

Ceilalți doi membri ai comisiei au pus câteva întrebări. Diane a răspuns sclipitor, apoi le-a mulțumit profesorilor pentru „ajutorul considerabil” pe care i-l acordaseră. Jurații s-au retras să delibereze, iar după scurt timp au revenit. Diane a fost admisă cu felicitările întregii comisii.

Olivia i-a propus să vină la ea acasă ca să sărbătorească. Diane i-a spus că ar prefera să iasă împreună seara, la braserie, ca pe vremuri.

Încântați să le revadă, chelnerii le-au adus din oficiu două salate și o sticlă de apă minerală. În timp ce mânca, Olivia a complimentat-o pentru cât de bine s-a prezentat la susținerea tezei.

— Știam eu că ești bună la oral, dar de data asta chiar m-ai impresionat.

„Încă n-ai văzut nimic”, își zise în gând tânăra, în timp ce-i mulțumea.

Când și ultima frunză de lăptucă a fost înghițită, Diane îi spuse că avea o veste pentru ea.

— Te ascult, îi zise Olivia.

— Plec de la universitate.

— Poftim?

— M-ai auzit foarte bine.

— Nu poți să-mi faci una ca asta.

— N-are nicio legătură cu tine. Visul meu a fost de la bun început să îngrijesc oameni;, nu să

predau.

— Dar predai dumnezeiește!

— Și de-ar fi așa, tot nu m-aș răzgândi.

— Și-mi vii cu grozăvenia asta acum, după susținerea tezei?

— De ce te miri așa? Dacă-ți spuneam dinainte, m-ai fi penalizat, sau ce?

În ochii Oliviei se putea citi; „Îți bați joc de mine?! Sigur că te-aș fi penalizat! Și încă cum!” Diane s-a prefăcut că n-a băgat de seamă.

— Și ce-o să mă fac fără tine? se revoltă Olivia.

— Ești drăguță că spui asta, zise Diane mimând stânjeneala. N-ai nicio nevoie de mine.

— Ba sigur că am! N-o să-mi mai rămână deloc timp ca să mă ocup de cercetare.

— Ai avansat serios în privința asta, în ultimele luni.

— Înțeleg. Îți place să-ți bagi nasul în treburile mele!

— Habar n-am despre ce vorbești.

— Prostuțo! Așa a fost întotdeauna la cercetători! Dacă te lezezi pentru atâta lucru, înseamnă că n-ai înțeles nimic.

— Nu pricep o vorbă din ce spui.

— Foarte bine, fă-o pe nevinovata! O să vezi tu ce te-așteaptă: bolnavi și iar bolnavi. Pacienții sunt drojdia umanității. O să le duci dorul studenților, fetițo!

— O să le duc dorul mai ales profesorilor.

— Glumește, draga mea, glumește! Aici ești înconjurată de oameni inteligenți. O să descoperi ce înseamnă pacienții unui cardiolog: în nouă cazuri din zece, patologia e cauzată de un exces de grăsime, iar tratamentul constă în punerea bolnavului la regim. Când le vei spune să nu mai mănânce unt, o să se uite la tine ca la o criminală. Iar când vor veni la control după trei luni și tu te vei mira că nu vezi nicio schimbare, o să te mintă fără nicio jenă: „Doamna doctor, nu-nțeleg, eu v-am urmat toate recomandările.” Alegând

cardiologia și cercetarea, optăm pentru noblețe; exercitându-ne profesia ca doctori, nu facem decât să îngrijim niște porci.

— Accept să fiu veterinar, spuse Diane cu un zâmbet în colțul gurii.

— Cum poți renunța la un mediu al inteligenței, tu care ești alergică la prostie?

— Nu sunt alergică doar la prostie.

— Hai, zi ce ai pe suflet.

— Știi ce vreau să zic.

— Știu ce îmi reproșezi mai presus de toate: ți se pare că nu sunt o mamă bună. Dar cu ce drept mă judeci? Mai vedem noi ce mamă o să fii, dac-o să ai ghinionul, la fel ca mine, să te trezești cu un copil mai puțin strălucit ca tine.

— Eu n-o să fiu niciodată mamă.

— De unde știi?

— Știu.

— Ah, înțeleg ce vrei să spui. Când ne-am cunoscut, erai frumusețea întruchipată. Acum, ce-a mai rămas din splendoarea ta? Cine te-ar mai dori, astăzi?

Siderată de violența și perfidia acestei remarci, Diane s-a ridicat și a plecat. A mai auzit, strigate în urma ei, aceste ultime cuvinte:

— Să nu mai treci pe la mine, că nu mai ești binevenită! N-ai s-o mai vezi pe Mariel!

„E singura chestie care mă întristează”, își zise ea.

În noaptea aceea, când s-a băgat în pat, a știut clar că n-o să adoarmă. Pe cât de mândră era că reușise ceea ce trebuia să facă, pe atât de halucinant de uluită era de proporțiile pe care le căpătase furia Oliviei.

Până atunci, i se păruse că disprețul ei venea din faptul că se confrunta cu oameni demni de dispreț, precum somitățile locului, peste ale căror defecte trebuise mai întâi să treacă cu vederea și cu care ajunsese apoi prietenă la cataramă, de îndată ce i se deschiseseră și ei porțile mandarinatului. Din acest moment, Diane își dădea seama că femeia aceasta disprețuia pentru că așa-i era firea. Era o persoană disprețuitoare, cineva care căuta lucruri de disprețuit și care le găsea foarte ușor: naivi, bolnavi, chiar și propria-i fiică. „Iar, de-acum încolo, bineînțeles, și eu”, își zise în sinea ei.

„Fii econom cu disprețul, sunt mulți cei care-l merită”; Olivia n-avea nevoie să țină seama de fabulosul precept al lui Chateaubriand pentru că ea dădea pe dinafară de dispreț. Îl putea împărți cu nemiluita, și tot îi mai rămânea.

Avantajul disprețului este că te face să te simți superior celui pe care-l disprețuiești. Un motiv în plus pentru Olivia să nu și-l cenzureze. Faptul că simțea atât de tare nevoia de a-l arăta presupunea totuși o anume fragilitate a ceea ce o separa de beneficiarii disprețului său, așa cum o arătase atitudinea ei față de mandarini. La fel să fi stat oare lucrurile și în privința bolnavilor de inimă?

Diane și-a adus aminte de o discuție avută în urmă cu mai bine de un an și care i se păruse atunci fără importanță. O întrebase pe cea care încă mai era prietena sa dacă avea cumva antecedente cardiace, de vreme ce-și supraveghea atât de scrupulos alimentația.

— Nu. Dar vreau să rămân slabă, îi răspunsese ea.

— Aș zice că sunteți în afara oricărui pericol de a vă îngrășa.

— Până s-o nasc pe fiică-mea, puteam să mănânc cât voiam. De când sunt mamă, o nimica toată mi-e de-ajuns.

Diane și-a amintit acreala cu care spusese vorbele acelea. Se putea oare să fi fost acolo un element care să explice repulsia pe care o avea față de Mariel?

Măcar de-ar fi fost vorba doar de ură! Lui Diane i se părea acum că disprețul era mai rău decât ura. Aceasta e foarte aproape de iubire, pe când disprețul e ceva total străin iubirii. „De bine, de rău, mama nu m-a disprețuit niciodată", își zise în sinea ei. Soarta lui Mariel o făcu să se-nfioare.

În dimineața care urmă acelei nopți albe, Diane a văzut că avea pe mail un mesaj de la Olivia. „Când te gândești că eu am învățat-o să folosească Internetul!" Și tot ea îi arătase cum să-și dea seama dacă mesajul său fusese citit. Tânăra se hotărî să nu citească niciodată acel ultim mesaj. O cunoștea destul de bine pe Olivia ca să știe precis că asta avea s-o scoată din minți.

„Prostia se află în dorința de a trage *concluzii*", a scris Flaubert. Adevărul acesta se verifica cel mai bine în cazul certurilor, unde recunoști imbecilul după obsesia lui de a avea ultimul cuvânt.

Fidelă obiceiului său inexorabil, viața a continuat.

Diane s-a angajat cu normă întreagă la secția de cardiologie a spitalului. Pacienții o adorau: orice probleme ar fi avut, ea îi asculta cu un respect care-i făcea capabili să-și schimbe tabieturile, în caz că le-o cerea.

În ciuda volumului mare de muncă, a adoptat un ritm mai sănătos. A reînceput să doarmă în fiecare noapte și și-a recăpătat pofta de mâncare. Mulțumită acestui regim, a redevenit în scurt timp fata frumoasă de odinioară.

S-a hotărât să reînnoade relația cu ai săi. Tatăl său s-a întristat aflând că nu mai preda la universitate, dar a fost foarte mândru că avea o fiică medic. Mama sa, care se ocupa ireproșabil de micuța Suzanne, și-a făcut un obicei din a-i invita duminica la prânz pe Diane, Nicolas, soția acestuia și copiii lor. Fratele și sora s-au reîntâlnit cu bucurie și emoție.

Marie primea în fiecare an, cu ocazia zilei ei de naștere, o carte poștală de la Célia. Judecând după locurile din care le expedia, părea să facă înconjurul Pământului pe jos.

Élisabeth a avut doi fii, Charles și Léopold. Nașă a celui din urmă, Diane îi iubea cu duioșie pe cei doi frați, care îi spuneau „tăntica”.

Pretendenții nu i-au lipsit. Diane i-a ușuit însă pe toți, fără excepție. Pe Olivia n-a mai văzut-o niciodată. Uneori, îi mai auzea pe unii sau pe alții vorbind despre ea. De fiecare dată, simțea același dezgust.

Cinci ani mai târziu, a aflat că Mariel fusese retrasă de la școală. A fost nespus de mâhnită.

Au mai trecut niște ani. Diane a ajuns să fie proprietara unei case drăguțe dintr-unul din cartierele bune ale orașului. A descoperit cu bucurie arta grădinăritului.

În ianuarie 2007, Diane a împlinit treizeci și cinci de ani. Peste câteva zile, s-a trezit la ușă cu doi polițiști.

— Olivia Aubusson a fost asasinată în noaptea de 15 spre 16 ale lunii. Sunteți de acord să ne răspundeți la câteva întrebări?

Tulburată, femeia i-a poftit înăuntru. În noaptea de 15 spre 16 ianuarie ea își serba ziua de naștere la Élisabeth acasă. N-o mai văzuse pe victimă de șapte ani.

— Cum a fost omorâtă?

— Cu douăzeci de lovituri de cuțit în inimă.

Diane a rămas încremenită o bună bucată de vreme.

— Și soțul ei?

— E în stare de șoc. Stă întins în pat și se uită în tavan.

— L-a văzut pe ucigaș?

— Nu. Dormeau în camere separate. Dar lăsați-ne pe noi să punem întrebările. Olivia Aubusson avea vreo relație mai specială cu cineva?

— De unde să știu eu?

— Ați fost foarte apropiată de ea.

— Da, timp de trei ani am fost prietene.

— Care era natura acestei prietenii?

— Profesională, între altele. M-am ocupat și de fiica ei aproape un an.

— Vorbiți-ne despre această fiică.

— Mariel. La vremea respectivă, avea doisprezece ani. De-atunci, am înțeles că a întrerupt liceul, asta-i tot ce știu.

— Se înțelegea bine cu mama ei?

— Habar n-am. Acum zece ani o adora.

— În fața domiciliului victimei am găsit niște urme de cauciucuri care nu erau de la mașina ei. Știți cumva dacă Mariel știa să conducă?

— De unde-aș putea să știu?

— Lăsați-ne pe noi să punem întrebările. De ce nu v-ați mai văzut cu Olivia Aubusson?

— Am avut o neînțelegere.

— De ce natură?

— Profesională. Nu mai voiam să lucrez cu ea la universitate.

— De ce?

— Nu era vocația mea. Voiam să fiu medic, nu cadru didactic. A reacționat urât, a ridicat tonul… Așa s-a încheiat prietenia noastră.

I-au mai pus și alte întrebări la care ea le-a răspuns cu același „De unde-aș putea să știu?”, apoi au plecat, rugând-o totuși să-i contacteze dacă-și amintea vreun amănunt interesant. Înainte de a se face nevăzuți au luat și datele de contact ale lui Élisabeth, ca să verifice ce a făcut aceasta în noaptea crimei.

Diane n-a avut nevoie să se gândească prea mult ca să-și dea seama cine era asasinul.

Când omori pe cineva cu douăzeci de lovituri de cuțit în inimă, e clar vorba de o crimă pasională. Știa cu certitudine cine-i închina, de aproape douăzeci de ani, o iubire neîmpărtășită.

Nu era asta o chestie infinit mai gravă decât o legătură care sfârșea prost? O iubire așa de profundă, așa de nevindecabilă, așa de indispensabilă, așa de inconsolabilă, căreia Olivia nu-i răspunsese decât prin dispreț.

Data aleasă pentru crimă era o semnătură ce-i era destinată. În mod clar, asasinul o iubea pe Diane, de vreme ce trecuse la fapte chiar în seara zilei sale aniversare. Nu fiindcă acea crimă ar fi trebuit să-i facă plăcere, ci pentru ca ea să nu aibă nicio îndoială cu privire la identitatea autorului acesteia.

În 2007, asasinul urma să aibă douăzeci de ani. Vârsta pe care o avea Célia când o abandonase pe Suzanne și fugise de mama sa. Gravitatea pedepsei era pe măsura gravității crimei. Crima lui Marie fusese mult mai puțin gravă decât cea a Oliviei. Marie fusese oarbă și nebună. Olivia disprețuise rece și lucid.

Diane ținea minte că ziua de naștere a asasinului era 6 februarie. Nu-i rămânea decât să aștepte.

Pe 6 februarie, Diane a stat toată ziua acasă. La ora 23:54 a auzit o bătaie extrem de discretă la ușă.

— La mulți ani, îi zise ea și o invită imediat înăuntru.

La douăzeci de ani, Mariel părea de șaisprezece. Era mică și slabă, iar în ochii săi imenși se citea o foame de nepotolit.

Diane nu o întrebă nimic.

— N-am unde să mă duc, zise Mariel.

— Aici ești acasă.

Amélie Nothomb (pe numele ei adevărat Fabienne Claire Nothomb) s-a născut în 1966, în orașul belgian Etterbeek, într-o familie de diplomați. A locuit în Japonia de la doi la cinci ani, apoi în China, Statele Unite, Bangladesh, Burma și Laos. A debutat în 1992 cu romanul *Igiena asasinului* și a câștigat numeroase distincții, printre care Marele Premiu pentru Roman al Academiei Franceze și de două ori Premiul Alain-Fournier.

Cărțile ei au fost traduse în peste douăzeci și cinci de limbi.

Marie e cea mai frumoasă fată din orașul ei de provincie. Toate colegele de școală o invidiază pentru că se întâlnește cu cel mai râvnit băiat din oraș. Dar, după ce rămâne însărcinată și o naște pe Diana, lucrurile se schimbă. Diana fură inimile tuturor celor pe care îi întâlnește, făcând-o geloasă pe mama ei.

Lovește-ți inima! spune povestea Dianei.

Povestea unei tinere excepționale care crește fără iubirea mamei. Povestea relațiilor ei cu alte femei: cu Élisabeth, prietena ei cea mai bună, cu Olivia, mentorul ei, cu sora ei Célia și, bineînțeles, cu mama sa. E o poveste despre sentimentele mai puțin nobile care animă relațiile umane: rivalitate, gelozie, neîncredere.

Cu inteligență și umor, Amélie Nothomb construiește un roman complex despre dificultățile relației mamă-fiică.

AMÉLIE NOTHOMB

FICTION CONNECTION

www.editurart.ro

9 786064 005045

{1} Numele poate fi înțeles ca Elisabeta a II-a. (N.t.)

{2} Situație a unei persoane care se consideră superioară, disprețuind oamenii simpli și exercitând o autoritate intelectuală arbitrară și sufocantă. (N.t.)

Table of Contents

{1} 103
{2} 103